

پاسخ‌نامه

نظام جدید انسانی

آزمون ۲۰ تیر ۱۳۹۹ (جامع ۱)

بنیاد علمی آموزش قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزش قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزش قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
زبان و ادبیات فارسی	محسن اصغری، حمید اصفهانی، حنیف افخمی ستوده، امیرافضالی، احسان برزگر، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش زمانی، الهام محمدی، افشین محی‌الدین، مرتضی منشاری، حسن وسکری
زبان عربی	نوید امساکي، حسین رضایی، کاظم غلامی، پیمان کشاورز صدر، مسعود محمدی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
فرهنگ و معارف اسلامی	محمد آقاصالح، محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان‌پور، محسن بیانی، محمد رضایی‌بغا، محمدرضا فرهنگیان، وحیده کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، میرحسین زاهدی، علی شکوهی، امیرحسین مراد

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی، نسترن صدی، رحیم مشتاق‌نظم، مهدی ملارمضانی
اقتصاد	نسرین جعفری، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان، طاهره کریمی سلیمی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سعید جعفری، نسرین حق‌پرست، فرهاد علی‌نژاد، محسن فدایی، کاظم کاظمی، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، حمید محدثی، اعظم نوری‌نیا
زبان عربی (اختصاصی)	نوید امساکي، ولی برجی، هادی پولادی، محمدرضا سوری، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
تاریخ	زهره دامیار، علی‌محمد کریمی، اسرا مرادی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی، فاطمه سخایی، آزاده میرزایی
علوم اجتماعی	آزیتا بیدقی، پارسا حبیبی، مبیناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی، طاهره کریمی سلیمی
فلسفه و منطق	مجید پیرحسینلو، سیدحسام‌الدین جلالی طهرانی، نیما جواهری، فاطمه‌سادات شریف‌زاده، فرهاد قاسمی‌نژاد
روانشناسی	مبیناسادات تاجیک، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، سوفیا فرخی، پروانه کریمی، محمدابراهیم مازنی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	الهام محمدی	محمدحسین اسلامی، محسن اصغری، حسن وسکری، فریبا رثوفی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساکي	نوید امساکي	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی
فرهنگ و معارف اسلامی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بغا	صالح احصائی، سکینه گلشنی، محمد ابراهیم مازنی، محدثه پرهیزکار
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی، پرهام نکوطلبان، سپیده جلالی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، فاطمه فهیمیان، مهسا عفتی، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی، نسرین جعفری
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری، وحید رضازاده، محسن اصغری، سیدعلیرضا احمدی
زبان عربی (اختصاصی)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار، مریم بوستان
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	زهره دامیار، مریم بوستان
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آزیتا بیدقی، محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد
روانشناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، محمدابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی

۸- (مرتضی منشاری - اردبیل)

حسن تعلیل: غرق آب و عرق شدن شکر به واسطه حیای لب شیرین معشوق
تشخیص و استعاره: حیای لب شیرین، غرق آب و عرق شدن شکر / «چشمه نوش»
استعاره از «معشوق»
تناسب (مراعات نظیر): «شیرین و شکر»، «غرق و آب»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹- (الهام ممردی)

«میدان ارادت» تشبیه و تشبیه «سر به گوی» / «میدان» در مصراع دوم استعاره از
«ارادت» / «سر» دوم: مجاز از «اندیشه» / «گوی و میدان» تناسب / «سرنهاندن» کنایه
از «طاعت کردن، پذیرفتن»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۰- (منیف اخفمی ستوره)

بیت «ب»: کوه آهن مثل سایه باشد اغراق است. / بیت «الف»: به داستان عیسی
مسیح (ع) اشاره دارد. / بیت «ج»: «معشوق از سرو، خوش قامت‌تر و از ماه، زیباتر
است.» تشبیه تفضیل / بیت «د»: «آینه» استعاره از «دل» است. / بیت «ه»: «سپر
انداختن» و «کمان کشیدن» تضاد دارند. «سپر انداختن» کنایه از «تسلیم شدن» و
«کمان کشیدن» کنایه از «آماده تیراندازی شدن»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱- (ممیر اصفهانی)

شاعر در بیت نخست اشاره می‌کند که سه بیت بعدی از فردوسی است: «از آن پس
بر این قصدم که در اطراف دهر مثل فردوسی از روی قهر بگویم که ...»
(فارسی، آرایه، صغفه ۶۷)

۱۲- (افشین می‌الدین)

در گزینه «۴»، «هر» صفت مضاف‌الیه است ولی در سایر گزینه‌ها مضاف‌الیه
مضاف‌الیه وجود دارد.
گزینه «۴»: هر کسی را دل = دل هر کسی ← «هر» صفت مضاف‌الیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: طلب وصل تو ← «تو» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.
گزینه «۲»: سودای عشقت ← «ت» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.
گزینه «۳»: شکن زلف تو ← «تو» مضاف‌الیه مضاف‌الیه است.

(فارسی، زبان فارسی، صغفه‌های ۶۵ تا ۶۷)

۱۳- (مریم شمیرانی)

«ساختم» در معنای «سازگاری کردن» آمده است؛ اما در گزینه‌های دیگر «ساختم»
فعل اسنادی است.

(فارسی، زبان فارسی، صغفه ۱۰۵)

۱- (مریم شمیرانی)

تافته: گداخته، پرافروخته

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲- (امسان برزگر-رامسر)

مناسک: جاهای عبادت حاجیان (جمع منسک)
دها: زیرکی و هوش / گشن: پرشاخ و برگ، انبوه
چله: زه کمان، روده تابیده که بر کمان ببندند.
توجه: به مفرد و جمع، صفت‌ها و جزئیات معنایی واژه‌ها دقت کنید.

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۳- (ممنسن اصغری)

معنی درست واژه‌ها:
الف) باسق: بلند، بالیده
ج) کریت: اندوه، غم
د) آوند: آونگ، آویزان، آویخته

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۴- (افشین می‌الدین)

«لحو و لعب» نادرست است و شکل صحیح آن «لهو و لعب» است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۵- (امسان برزگر-رامسر)

گزینه «۴» غلط املائی ندارد؛ در حالی که در گزینه «۱»، «گزاردن» و در گزینه «۲»
«سطور» و در گزینه «۳»، «منسوب» غلط نوشته شده که صورت صحیح آن‌ها
به ترتیب «گزاردن» به معنای سپری کردن، «ستور» به معنای چهارپا و حیوانات
نظیر اسب و ... «منسوب» به معنای گماردن و افراشتن است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۶- (ممنسن فرایی- شیراز)

«صواب» به معنی «درست» و ثواب به معنای «پاداش»
بیت «الف»: تا باز چه اندیشه کند رای صوابت
بیت «ب»: اندیشه آموزش و پروای ثوابت

(فارسی، املا، ترکیبی)

۷- (کاکم کاکفی)

«سه دیدار» از نادر ابراهیمی
«سیاست‌نامه» از خواجه نظام‌الملک توسی

(فارسی، ۲ و ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

۱۹- مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: خداوند در همه جا حاضر و ناظر است و بشر از حضور او غافل است.
مفهوم بیت گزینۀ «۲»: رحمت و مهربانی ممدوح (پادشاه) برای همگان نمایان است.
(فارسی ۱، مفهوم، مشابه صفحه ۱۳۱)

(مسن و سگری - ساری)

۲۰- در عبارت صورت سؤال اشاره به آیه معروف «آنا عرضنا الامانة على السموات و الارض و الجبال...» شده است. فقط در بیت گزینۀ «۲»، به مفهوم «بار امانت الهی» اشاره شده است.
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۶۱)

(مریم شمیرانی)

۲۱- مفهوم عبارت صورت سؤال و گزینۀهای «۱»، «۳» و «۴» آن است که تدبیر قدرت مقابله با تقدیر را ندارد و مغلوب تقدیر است؛ در حالی که شاعر در گزینۀ «۲» خود را چاره‌گری می‌داند که تقدیر با او همگام است.
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۵۱)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۲۲- مفهوم بیت سؤال، در میان جمع بودن و دل در جای دیگر داشتن است که از گزینۀ «۳» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود و می‌گوید: از هنگامی که دل من عاشق تو گشته است، همواره با تو بوده است و یک لحظه نیز از دلم غایب نشده‌ای.

تشریح گزینۀهای دیگر

گزینۀ «۱»: دوست داشتن و دعا کردن معشوق غایب از نظر
گزینۀ «۲»: در برابر چشم بودن و غایب از نظر بودن معشوق
گزینۀ «۴»: پیوسته حاضر بودن معشوق در قلب عاشق

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۵)

(سعید کنج‌پیش زمانی)

۲۳- فقط درد عشق را عاشق دل سوخته می‌فهمد و درک می‌کند، این مفهوم در تمام گزینۀها وجود دارد به جز گزینۀ «۳» که می‌گوید: وجود من از هجر و دوری تو سوخته و چشمانم از درد عشق تو اشک‌بار است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

(مریم شمیرانی)

۲۴- مفهوم مشترک گزینۀهای «۱»، «۲» و «۴» به دگرگونی ارزش‌ها اشاره دارد، درحالی که شاعر در گزینۀ «۳» به مخاطب می‌گوید که با وجود تحصیل، هنرمند نشدی و چهل از این علم تو بهتر است.

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۱۰۱)

(مسن اصغری)

۲۵- الف) وادی هفتم: فقر و فنا (از خود بردن و به حق پیوستن)
ب) وادی ششم: حیرت (حالت سرگستگی و حیرانی عارف)
ج) وادی پنجم: توحید (فرد شمردن و اقرار به یگانگی او و هستی را تجلی خداوند دانستن)
د) وادی چهارم: استغنا (وابستگی نداشتن و ترک تعلقات مادی، بی‌نیازی سالک از هر چه غیر خدا)

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه‌های ۱۲۲ تا ۱۲۷)

(امیر افضل)

۱۴- سؤال در واقع از شما می‌خواهد که بیتی را پیدا کنید که همه جملاتش مستقل ساده باشد. در چنین حالتی جمله پیرو (= وابسته) نداریم. مانند گزینۀ «۱» که از پنج جمله مستقل ساده تشکیل شده است: مست هستم ولی از روی او مست هستم. غرق هستم ولی در جوی او غرق هستم، از قند و از گلزار او چون (= مثل) گلشکر پرورده‌ام.

نکات مهم درسی

«ولی» حرف ربط هم‌پایه‌ساز است و سبب مرکب شدن جمله نمی‌شود. «چون» در معنی مثل و مانند، حرف اضافه است.

تشریح گزینۀهای دیگر

گزینۀ «۲»: هر کس [که] خاک ... نرفت، تا ابد بوی ... نرسد

پیوند وابسته‌ساز جمله پیرو (وابسته) جمله پایه (هسته)

گزینۀ «۳»: دیدم [که] دل خاص و عام را بردی

جمله هسته (پایه) پیوند وابسته‌ساز جمله وابسته (پیرو)

گزینۀ «۴»: اگر چه ... باغ مشهور شد، هنوز نام مرا باغبان نمی‌داند

پیوند وابسته‌ساز جمله وابسته (پیرو) جمله هسته (پایه)

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

(منیف افغمی ستوده)

۱۵- «گوی» مسند است و «دل» نهاد است.
(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۱۶- ترکیب‌های وصفی: (۱) قاصد بی‌گناه (۲) این دوشیزه (۳) دوشیزه سفیدروی (۴) همه احوال (۵) همه انقلابات (۶) این گل (۷) گل پاک‌دامن
ترکیب‌های اضافی: (۱) پاکی قاصد (۲) قاصد بهار (۳) طهارت دوشیزه (۴) دوشیزه بوستان (۵) برگ‌های گل
(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۷۹ و ۱۳۲)

(سعید کنج‌پیش زمانی)

۱۷- در عبارت صورت سؤال و گزینۀهای «۱»، «۲» و «۴» به رسیدن به جایگاه والا با فروتنی اشاره کرده‌اند اما بیت گزینۀ «۳» می‌گوید: «تخت پادشاهی ما فروتنی؛ لشکر ما بی‌کسی است (کسی را نداریم) جوهر و سرشت درونی ما، تیغ ماست و تاج پادشاهی ما، سرمان است.»

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۳۵)

(مسن و سگری - ساری)

۱۸- عبارت صورت سؤال و گزینۀهای مرتبط «تأکید بر عدل و داد» است. در بیت گزینۀ «۳» به این مفهوم اشاره شده است که «انتظار داشتن عدل و داد از این وزرای ستمگر مثل انتظار داشتن عمران و آبادی از سیل ویرانگر است.»

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۶۸)

عربی

۲۶-

(پیمان کشاورز صدر)

فعل اول «یرسل» مضارع است (رد گزینه ۱) / فعل سوم «یبتسط» مضارع است (رد گزینه ۳) / «الریاح» بادها (رد گزینه ۴) / «سحاباً» ابری (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۲۷-

(پیمان کشاورز صدر)

«لی + اسم»: دارم.. (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «سراویل قیمه»: شلوارهای ارزشمندی (گران‌بهایی) (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «کلّ الأسعار»: همه قیمت‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (ترجمه)

۲۸-

(لاظم غلامی)

«أنفع العلوم»: سودمندترین دانش‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «ینفع الآخین»: به دیگران سود می‌رساند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أضرها»: مضرترین آن‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لن ینتفع»: سود نخواهد برد (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۴) (ترجمه)

۲۹-

(الوه مسیح‌نواه)

تشریح گزینه‌های دیگر

«ینقذ»: نجات دهد در گزینه ۲ اشتباه ترجمه شده است. و نیز «لعل» ترجمه نشده است. «التصانح الأخلاقیة» در گزینه ۳ نکره ترجمه شده است. در گزینه ۴ «یتخلص» به صورت متعدی معنا شده و نیز «حسودها» غلط است. (ترجمه)

۳۰-

(لاظم غلامی)

«الفلاح العجوز»: کشاورز پیر (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لا فسیلة»: هیچ نهالی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «فرستها»: ناکشتهام ← به خاطر «لا» ی نفی جنس این فعل هم منفی ترجمه می‌شود (رد گزینه ۱) / «حیاتی»: زندگی‌ام (رد گزینه ۲) / «شاهدت»: دیدم، دیده‌ام (رد گزینه ۱) / «إثمار»: میوه دادن (رد گزینه‌های ۲ و ۳) (ترجمه)

۳۱-

(الوه مسیح‌نواه)

«نضمت»: پیوست، ملحق شد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «الدولة الإسلامية» در گزینه ۳ جمع ترجمه شده است (رد گزینه ۳) / «أوزان»: وزن‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) در گزینه ۴ هر دو فعل «نضمت» و «دخلت» اشتباه ترجمه شده‌اند. (رد گزینه ۴) (ترجمه)

۳۲-

(الوه مسیح‌نواه)

تشریح گزینه‌های دیگر

در گزینه ۱: «کان هناک»: وجود داشت / «کان ندم»: پشیمان شده بود. در گزینه ۲: «کان یحکی»: باید ماضی استمراری ترجمه شود. در گزینه ۴: «ضمیر «ه» در «کذبه» ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۳۳-

(مسعود مشمری)

«لیت»: ای کاش، «لیت + فعل مضارع»: مضارع التزامی ترجمه می‌شود. (زندگی می‌کردیم ← زندگی نکنیم)

(ترجمه)

۳۴-

(لاظم غلامی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «یوم (طبق عبارت فارسی باید «ال» بگیرد و معرفه باشد) - شاهدت» (می‌دیدم) ماضی استمراری است و باید «کان + مضارع» به کار برود - نتایج (باید مفرد باشد) - عملی (باید جمع باشد) - قَرَبَ حَتَّى ... (ساختار درستی برای عبارت فارسی نیست)

گزینه ۳: «كنت رأیت» («کان + ماضی» است که معادل ماضی بعید است، نه ماضی استمراری) - الکذب (ضمیر «ی» نیامده است) - بدأ قتلنی (ساختار درستی برای عبارت فارسی نیست)

گزینه ۴: «یوم (مانند گزینه ۲) - یکاد» (نزدیک بود» فعل ماضی است و باید «کاذ» به کار برود.)

(ترجمه)

(سیر ممرعلی مرتضوی)

۳۵-

عبارت گزینه ۳: «قطعاً بد اخلاقی از گناهی است که دعا را برمی‌گرداند (رد می‌کند)» مفهوم مناسب‌تری دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «قطعاً بد اخلاقی، عمل را فاسد می‌گرداند!»
گزینه ۲: «اخلاق بد نیکی‌ها را از بین می‌برد و باطلشان می‌کند!»
گزینه ۴: «از بد اخلاقی بهره‌یز، بی‌شک آن، دوستان را از تو دور می‌سازد!»

(مفهوم)

ترجمه متن:

در گفتن «نه» در زمان مناسبتش شجاع باش، کلمه «نه» سخت است ولی بعضی زمانها ضروری است، و تو زمانی که همواره تسلیم کلمه «بله» شوی، وقت، دارایی و آرامشت بیهوده هدر خواهد رفت. گاهی اوقات، بر هر یک از ما واجب است که لحظه‌ای در گفتن کلمه «نه» درنگ نکنند. بدان چه زمانی بگویی «نه»، و آن را محکم و با دوراندیشی بگو. یک قرار قبلی داری، آن را برای جلب رضایت فرد دیگری واقعاً باطل (کنسل) نکن. شرایط ویژه‌ای داری، از عدم دیدار دوستت پوزش بخواه. اگر واقعاً نمی‌توانی به یک دوست قرض دهی یا ضامن وی در وامی باشی، یا مهربانی صادقانه از او پوزش بخواه. اگر دشمن ستمگر، صبر پیشه کردن بر ستمش را بخواهد، پس هیچ‌یک از شما نباید آن را بپذیرد!

۳۶-

(فسین رضایی)

گفتن «نه» ...: گاهی بهترین جواب است! (درست).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: سودمندتر از گفتن «بله» است!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: از گفتن «بله» سخت‌تر نیست!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: تنها وقت، دارایی و آرامش را از بین می‌برد!

(درک مطلب)

۳۷-

(فسین رضایی)

دیدار دوستان در هر شرایطی ضروری است! (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: بر انسان واجب است که به پیمان‌ها وفا کند!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: انسان به خودش چیزی را که هیچ توانش را ندارد، نباید تحمیل (بار) کند!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: فرد نباید هر خواسته‌ای را جز آنچه که بر آن تواناست، بپذیرد!

(درک مطلب)

۳۸-

(فسین رضایی)

«هرکس قدرت رد کردن را از دست دهد، باید منتظر خسارت باشد!»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: کلمه «نه» خیرش بیشتر از شرش است!

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: مردم نمی‌توانند گفتن کلمه «نه» را بیاموزند!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: هرگاه تسلیم کلمه «بله» شویم، آرامش بر ما فرود می‌آید!

(درک مطلب)

۳۹-

(فسین رضایی)

«خشنود ساختن همه مردم، هدفی است که به دست آورده نمی‌شود!» با مفهوم متن ارتباط بیشتری دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: نیازهای مردم به شما نعمتی از جانب خداست!

گزینه «۳»: ترجمه عبارت: گفتن «نمی‌دانم» نیمی از دانایی است!

گزینه «۴»: ترجمه عبارت: زبانت را به نرمی سخن عادت بده!

(درک مطلب)

۴۰-

(فسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مفعوله: ضمیر «ه» نادرست است. ضمیر «ه» در «منه» مجرور به حرف جر است.

گزینه «۲»: «فعل ماضی» و «لغائب» نادرست‌اند.

گزینه «۴»: «فعل مضارع، للمتكلم وحده» و «فاعل محذوف» نادرست است. فعل داده شده، امر و معلوم است. «فاعل محذوف» عبارتی است که برای فعل مجهول به کار می‌رود.

(تلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۱-

(فسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «فاعل محذوف» نادرست است. فعل داده شده معلوم است.

گزینه «۲»: «لغائبة...» نادرست است. فعل داده شده، مفرد مذکر مخاطب است.

گزینه «۴»: «مجرد ثلاثی» و «مجهول» نادرست‌اند.

(تلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۲-

(فسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «مفعول...» نادرست است.

گزینه «۳»: «فعله الماضي: صدق» نادرست است. «صادق» بر وزن «فاعل» اسم فاعل از مصدر مجرد ثلاثی است، نه مزید ثلاثی.

گزینه «۴»: «معرفة بالعلمية، مفعول» نادرست است.

(تلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۳-

(نور امساک)

حرکت‌گذاری دو کلمه به اشتباه آمده است:

(۱) هَذَيْنِ ← هَذَيْنِ (۲) أَعْجَبْتَنِي ← أَعْجَبْتَنِي

(ضبط حرکات)

۴۴-

(الوه مسیح‌نوا)

دو فعل متضاد در گزینه «۲» عبارت‌اند از: «تغرس» و «تحصد»

(مفهوم)

دین و زندگی

(مفسر رضایی بقا)

-۵۱

مطابق کلام امام صادق (ع): «خداوند به حضرت داود (ع) وحی کرد هر بنده‌ای از بندگانش به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالصانه به من پناه آورد، از کارش چاره‌جویی می‌کنم، گرچه همه آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن‌هاست، علیه او برخیزند.»
امام علی (ع) در یک از دعاهای خویش می‌گوید: «خداوند! تو با آنان که به تو بیشتر عشق می‌ورزند، بیش از دیگران انس می‌گیری.»

(دین و زندگی ۱، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

(مفسر بیاتی)

-۵۲

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ» (علت)
«فَسَيَجْزِيهِمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ» (معلول)
«وَفُضِّلَ» (معلول)
«وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا» (معلول) - این عبارت قرآنی بیانگر سنت امداد خاص الهی است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۷۷ و ۸۲)

(مفسر رضا فرهنگیان)

-۵۳

خداوند در قرآن می‌فرماید: «ذَلِكُمْ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ: این [عقوبت]، به خاطر کردار پیشین شماست [و نیز به خاطر آن است که] خداوند هرگز به بندگان ستم نمی‌کند.»

(دین و زندگی ۳، صفحه ۵۷)

(مفسر رضایی بقا)

-۵۴

حضرت علی (ع) در برقراری عدالت و برکناری حاکمان فاسد، چنان مصمم بود که حتی به مصلحت‌اندیشی برخی از یاران خویش نیز عمل نکرد. برخی به آن حضرت گفتند: معاویه فردی دنیاطلب و قدرتمند است و برکناری او، سبب جنگ با شما می‌گردد. فرمود: «به خدا سوگند، حتی برای دو روز نیز او را به کار نخواهم گماشت و من هیچ‌گاه گمراه‌کنندگان را کارگزار خود قرار نخواهم داد.» آن حضرت در نامه‌ای به فرماندارش در بصره نوشت: «بدانید که شما نمی‌توانید این‌گونه (با قناعت در خوراک و پوشاک) زندگی کنید؛ لیکن مرا در پارسایی و تلاش و پاکدامنی و درستکاری یاری نمایید.»

(دین و زندگی ۱، صفحه ۱۰۸ و دین و زندگی ۲، صفحه ۱۰۴)

(مفسر رضا فرهنگیان)

-۵۵

در آیه ۳۳ سوره یوسف حضرت یوسف (ع) با خداوند سخن می‌گوید و سپس از او در مقابل دام شیطانی درخواست نامشروع زلیخا استمداد می‌طلبد: «پروردگارا! زندان نزد من محبوب‌تر است از آن چه این‌ها مرا به سوی آن فرا می‌خوانند و اگر مکر و نیرنگ آن‌ها را از من برنگردانی. «آلّا تصرف عتبی کیده‌ن»، قلب من به آن‌ها متمایل می‌گردد «أصّب الیهن» و از جاهلان خواهم بود.» «أکن من الجاهلین» پس در هر شرایطی می‌توان با یاری جستن (استمداد) از خداوند، از گناه فاصله گرفت.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۳۹)

(نویس امسکی)

-۴۵

«استعینی: کمک بخواه» فعل امر صیغه للمخاطبة (مفرد مؤنث مخاطب) از فعل «استعان» می‌باشد و در آن نون وقایه به کار نرفته است.

(قواعد فعل)

(نویس امسکی)

-۴۶

اسم تفضیل «عظم» در ترکیب «أعظم اللّغویین: بزرگترین زبان‌شناسان» صفت عالی «ترین» است ولی اسم تفضیل در سایر گزینه‌ها صفت برتر «تر» است.

(قواعد اسم)

(سیر مفسر علی مرتضوی)

-۴۷

در گزینه «۴»، «ما» شرطیه است؛ «أنشدت» فعل شرط و «أعجبت» جواب شرط است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «ما» نافییه است که برای منفی کردن فعل ماضی آمده است.

گزینه «۲»: «ما» نافییه است که برای منفی کردن فعل ماضی آمده است.

گزینه «۳»: «ما» کلمه پرسشی است. (انواع هملاط)

(لایف غلامی)

-۴۸

در این گزینه «لاعبون» جمع مذکر سالم بوده و عبارت «أصبحوا خاسرین...» آن را توصیف کرده است. (بازیکنانی که در مسابقه بازنده شده‌اند).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «فساتین» جمع مکسر بوده و مفرد آن «فستان» است.

گزینه «۲»: «أنشدوا...» کلمه «شعراء» را توصیف می‌کند که جمع سالم نیست و «ایرانیین» خودش صفت است.

گزینه «۴»: «بساتین» جمع مکسر بوده و مفرد آن «بستان» است.

(انواع هملاط)

(مفسر مفسر)

-۴۹

در این عبارت «تعلّم» فعل مضارع است و ادات قبل از آن «إلّا» نیست، بلکه «ألّا» (آن + لا) می‌باشد و جزء اسلوب استثناء به‌شمار نمی‌آید؛ در سایر گزینه‌ها «ألّا» صحیح است، زیرا بعد از آن اسم بیان شده است. (استثناء)

(الله مسیح فواہ)

-۵۰

صورت سؤال موردی را خواسته که در آن مصدر باب مزید، مفعول مطلق نوعی باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

در گزینه «۱»: مفعول مطلق نوعی است اما مصدر مزید نیست.

در گزینه «۲»: مصدر مزید است اما مفعول مطلق تأکیدی است نه نوعی.

در گزینه «۳»: «استقبلاً» مصدر مزید است اما «خائفین» حال است، نه صفت آن (اولاً معنای صفت ندارد، ثانیاً با «استقبلاً» مطابقت ندارد)

(مفعول مطلق)

زبان انگلیسی

۶۹-

(محبوبه ایتسام)

آیه ۱۹ سوره آل عمران: « قطعاً دین نزد خداوند اسلام است و ... » بیانگر علت اختلاف ادیان است و این که پیدایش ادیان جدید مورد پذیرش قرآن نمی‌باشد.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۷)

۷۰-

(وفیره کافغری)

خداوند در آیه «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ...» می‌فرماید: «قطعاً برای شما رسول خدا سرمشق نیکویی است برای کسی که به خداوند و روز رستاخیز امید دارد و خدا را بسیار یاد می‌کند.»

(دین و زندگی ۲، صفحه ۶۹)

۷۱-

(ممنه رضایی‌نقا)

قساوت قلب، با تکرار گناه پیدا می‌شود یعنی قلب با تکرار گناه، به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند. قرآن کریم به گناهکاران خطاب می‌کند و با مثالی وضع آنان را توضیح می‌دهد: «سپس دل‌هایشان پس از آن سخت شد، همانند سنگ یا سخت‌تر از سنگ...»

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۷۲-

(سیرامسان هنری)

غفلت از خداوند - ذلت نفس، افتادن در دام گناه و گرفتار شدن به خود دانی و نفس اماره ذلت نفس - شکستن پیمان با خدا و سستی در عزم و تصمیم

(دین و زندگی ۲، صفحه ۲۰۲)

۷۳-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

مهم‌ترین معیار انتخاب همسر، ایمان است. اگر فردی بخواهد به نیاز جنسی از راه‌های غیر شرعی پاسخ بدهد، شخصیت او می‌شکند و روح و روانش پژمرده می‌شود. نتیجه تأخیر در ازدواج، افزایش فشارهای روحی و روانی است.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۲۲۴ و ۲۲۶)

۷۴-

(ممنه‌ها فرهنگیان)

به همان میزان که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او نیز باوقارتر می‌شود. امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.»

(دین و زندگی ۱، صفحه ۱۵۴)

۷۵-

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

اگر کسی روزه ماه رمضان را به علت عذری (مانند بیماری یا مسافرت) نگرفته است و بعد از ماه رمضان عذر او برطرف شود و تا ماه رمضان آینده، عمداً فضای روزه را نگیرد، باید ماه روزه را قضا کند و هم برای هر روز یک مد طعام (تقریباً ۷۵۰ گرم) گندم و جو یا مانند آن به فقیر بدهد.

(دین و زندگی ۱، صفحه ۱۴۳)

۷۶-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «فکر نمی‌کنم مصلحت باشد پروژه را شروع کنیم، برای این که در حال حاضر برای ادامه دادن اطلاعات خیلی کمی داریم، این طور نیست؟»

نکته مهم درسی

“information” به معنی اطلاعات اسم غیرقابل‌شمارش است و قبل از آن “few” به کار نمی‌رود. با توجه به مفهوم جمله که منفی می‌باشد از “very little” استفاده می‌کنیم. “very” قبل از “little” برای تأکید به کار می‌رود. در جمله سؤال فعل جمله اصلی یعنی عبارت “it is” است که هدف “tag question” است. با توجه به عبارت “I don’t think...” که حالت منفی به جمله می‌دهد، جمله سؤال کوتاه باید مثبت باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قبل از “little” نمی‌توان “only” به کار برد. ما عبارت “only a little” داریم. گزینه «۲»: قبل از اسم غیرقابل‌شمارش “few” و “a few” به کار نمی‌رود. گزینه «۳»: قبل از اسامی غیرقابل‌شمارش “a lot of” و “lots of” به کار می‌رود ولی مفهوم منفی جمله آن را غلط می‌سازد.

(گرامر)

۷۷-

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «سال‌هاست که شما را ندیده‌ام. تا آن جایی که به یاد دارم، آخرین بار که دیدمتان، شما داشتید تلاش می‌کردید تا شغلی پیدا کنید. در حال حاضر چه کاره هستید؟»

نکته مهم درسی

این سؤال دو قسمت دارد: الف) “last” که نشان می‌دهد که فعل “meet” در زمان گذشته رخ داده است. ب) بعد از “when I met” جمله باید در زمان گذشته استمراری باشد، زیرا که تلاش کردن در زمان گذشته به‌طور استمراری رخ داده است. بعد از “try” به معنی «تلاش کردن» فعل به‌صورت مصدر با “to” می‌آید (رد گزینه‌های «۱» و «۳»).

(گرامر)

۷۸-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «افراد عادی فکر می‌کنند که شما می‌بایست از نظر کار با رایانه متخصص باشید تا بتوانید از طریق پست الکترونیکی (ایمیل) پیامی ارسال کنید اما، در حقیقت، این ساده‌ترین کار در دنیاست.»

نکته مهم درسی

با توجه به عبارت “in the world” در آخر جمله، مشخص است که نیاز به صفت عالی داریم، پس گزینه‌های «۱» و «۳» عملاً حذف می‌شوند. توجه داشته باشید که کلمه “simple” هم می‌تواند با “-est” و هم با “the most” تبدیل به صفت عالی شود. دلیل نادرستی گزینه «۴» عدم استفاده از حرف تعریف “the” قبل از “most” است.

(گرامر)

(میرحسین زاهدی)

۸۴-

ترجمه جمله: «دور از انتظار نیست که کشورمان برای تهیه کردن منابع مالی اش عمدتاً به گردشگری وابسته است، زیرا [کشور] نفت، گاز و زمین‌های وسیع برای کشاورزی ندارد.»

- (۱) به‌طور فزاینده
(۲) به‌طور غیرمنتظره
(۳) به‌طور تغییرناپذیر
(۴) به‌طور تکراری

(واژگان)

(علی شکوهی)

۸۵-

ترجمه جمله: «برخی تحقیقات جدید احتمالاً بسیاری از افرادی را که مبتلا به ایدز هستند قادر خواهد ساخت تا عمری طولانی‌تر و زندگی راحت‌تری در پیش داشته باشند.»

- (۱) سابقاً، قبلاً
(۲) به‌طور داوطلبانه
(۳) احتمالاً
(۴) به‌طور قابل فهم

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

۸۶-

ترجمه جمله: «مردمانی که در این‌جا زندگی می‌کنند به‌طور حیرت‌انگیزی ثروتمند هستند، اما در کفه دیگر ترازو، شما می‌توانید هزاران نفر را پیدا کنید که در فقر زندگی می‌کنند.»

- (۱) مقیاس، ترازو
(۲) قالب، ساختار
(۳) ورودی، مدخل
(۴) دایره

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

۸۷-

ترجمه جمله: «جاده یخبندان بود و راننده نتوانست تعادل اتومبیلش را حفظ کند و ضمن برخورد با سنگ بزرگی در کنار جاده، اتومبیل ناگهان آتش گرفت و سرنشینانش همگی در آتش سوختند و مردند.»

- (۱) فهمیدن
(۲) دلالت کردن بر
(۳) حل کردن
(۴) منفجر شدن

نکته مهم درسی

به اصطلاح "burst into flames" به معنای «منفجر شدن، ناگهان آتش گرفتن» دقت کنید.

(واژگان)

(علی شکوهی)

۷۹-

ترجمه جمله: «پسرها مراقب باشید! آن‌هایی که به این سیم دست بزنند با مرگ آنی تنبیه خواهند شد.»

نکته مهم درسی

در جای خالی نیاز به جمله واژه وصفی داریم. گزینه «۳» به دلیل عدم استفاده از ضمیر موصولی نادرست است. ضمیر موصولی "whom" نقش مفعولی دارد و بعد از آن فعل نمی‌آید (رد گزینه «۲»). دلیل نادرستی گزینه «۴» عدم تطابق نهاد "he" با "touch" است.

(گرامر)

(میرحسین زاهدی)

۸۰-

ترجمه جمله: «از افرادی که به این مأموریت فرستاده شدند خواسته شده بود که هویت خودشان را مخفی نگه دارند؛ در غیر این‌صورت، زندگی‌شان به مخاطره می‌افتاد.»

- (۱) هویت
(۲) گنجینه
(۳) الهام
(۴) جامعه

(واژگان)

(علی شکوهی)

۸۱-

ترجمه جمله: «[حرفم را] باور کن! من به‌خاطر محبت فراوان شما صادقانه ممنونم. چگونه می‌توانم هرچه انجام داده‌اید را برایتان جبران کنم؟»

- (۱) امیدوار
(۲) ممنون، سپاسگزار
(۳) شگفت‌انگیز
(۴) محترم، آبرومند

نکته مهم درسی

عبارت "be / feel grateful" به معنی «سپاسگزار و ممنون بودن» است.

(واژگان)

(علی شکوهی)

۸۲-

ترجمه جمله: «او تمام احتمالات را در مورد جایی که کیف پولش را گم کرد در نظر گرفت. فقط اداره پست بود که آن را جست‌وجو نکرده بود.»

- (۱) ارتباط، رابطه
(۲) توصیف
(۳) ضرورت، الزام
(۴) احتمال، امکان

(واژگان)

(علی شکوهی)

۸۳-

ترجمه جمله: «شرکتی که من برای آن کار می‌کنم به من پیشنهاد داد که بین حقوق بهتر و یک آپارتمان در مرکز شهر یکی را انتخاب کنم، و من دومی را انتخاب کردم.»

- (۱) پیشنهاد کردن
(۲) جلوگیری کردن
(۳) بیان کردن
(۴) ارتباط برقرار کردن

(واژگان)

۹۴- (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن «جنوبگان: سردترین مکان روی زمین» است.»

(درک مطلب)

۹۵- (رحمت‌الله استیری)
ترجمه جمله: «از متن می‌توان استنباط کرد که دلیل اصلی ایجاد صفحات قطور یخ در جنوبگان کمبود تخیل است.»

(درک مطلب)

۹۶- (علی شکوهی)
ترجمه جمله: «مطابق آخرین پاراگراف، هر برفی که در جنوبگان می‌بارد ...»
I. به بخشی از صفحات یخی جنوبگان تبدیل می‌شود
II. توسط بادهای شدید به اطراف پراکنده می‌شود
III. به صورت بخار به جو برمی‌گردد
(۱) فقط مورد اول
(۲) فقط مورد اول و دوم
(۳) فقط مورد دوم و سوم
(۴) موارد اول، دوم و سوم

(درک مطلب)

۹۷- (میرحسین زاهدی)
ترجمه جمله: «متن عمدتاً در مورد انواع دایره لغت است.»

(درک مطلب)

۹۸- (رحمت‌الله استیری)
ترجمه جمله: «کلمه زیر خط دار "extensive" در پاراگراف دوم از لحاظ معنایی به "recreational" (آخواندن) برای تفریح و لذت نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

۹۹- (میرحسین زاهدی)
ترجمه جمله: «به احتمال خیلی زیاد، شما اول لغت عمومی خود را یاد می‌گیرید.»

(درک مطلب)

۱۰۰- (میرحسین زاهدی)
ترجمه جمله: «بر اساس تکنیک‌های پاراگراف‌نویسی، این پاراگراف دو چیز را مقایسه می‌کند.»

(درک مطلب)

۸۸- (امیرحسین مراد)

نکته مهم درسی

در این سؤال با یک جمله وصفی روبه‌رو هستیم. با توجه به اسم قبل از جای خالی باید از ضمیر وصفی "which" استفاده کنیم. بعد از ضمیر وصفی ضمیر فاعلی قرار نمی‌گیرد (دلیل نادرستی گزینه «۱»).

گزینه «۲ و ۳» از لحاظ ساختاری با جمله هماهنگ نیستند و حرف اضافه "in" در این جمله کاربرد ندارد. در ضمن به عبارت "which means" دقت کنید، این عبارت برای معنا کردن یک کلمه یا عبارت کاربرد دارد.

(کلوزتست)

۸۹- (امیرحسین مراد)

(۱) دور نگه داشتن (۲) حول محور چرخیدن

(۳) تصمیم ناگهانی گرفتن (۴) فکر کردن

(کلوزتست)

۹۰- (امیرحسین مراد)

(۱) به عنوان مثال (۲) به علاوه

(۳) به علاوه (۴) راستش را بخواهی

(کلوزتست)

۹۱- (امیرحسین مراد)

(۱) مؤثر (۲) آرام

(۳) مختلف (۴) اخیر

(کلوزتست)

۹۲- (امیرحسین مراد)

نکته مهم درسی

با توجه به معنای جمله و ترتیب اجزای جمله تنها گزینه «۴» می‌تواند پاسخ صحیح باشد.

(کلوزتست)

۹۳- (علی شکوهی)

ترجمه جمله: «این متن اطلاعات کافی برای پاسخ دادن به تمام سوالات زیر را فراهم می‌کند به جز «چند نفر در بخش مرکزی جنوبگان زندگی می‌کنند؟»»

(درک مطلب)

ریاضی

۱۰۱-

(امیر زرانروز)

$$\begin{aligned} (3 + \sqrt{2})^2 &= 3^2 + 2(3)(\sqrt{2}) + (\sqrt{2})^2 \\ &= 9 + 6\sqrt{2} + 2 = 11 + 6\sqrt{2} \\ |1 - \sqrt{2}| &= -(1 - \sqrt{2}) = -1 + \sqrt{2} \\ \Rightarrow \text{عبارت اصلی} &= 11 + 6\sqrt{2} - 6(-1 + \sqrt{2}) \\ &= 11 + 6\sqrt{2} + 6 - 6\sqrt{2} = 17 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای هیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۰۲-

(مهمرب بفرایی)

$$\begin{aligned} \frac{x=2}{x-2} \rightarrow \frac{2+a}{2-2} + a-2 &= \frac{a}{1-2} \Rightarrow \frac{2+a+(a-2)(-1)}{-1} = \frac{a}{-1} \\ \Rightarrow 2+a-a+2 &= a \Rightarrow a=4 \\ \frac{a=4}{x-3} \rightarrow \frac{x+4}{x-3} + 4-2 &= \frac{4}{1-x} \\ \Rightarrow \frac{x+4}{x-3} = \frac{4}{1-x} - 2 &\Rightarrow \frac{x+4}{x-3} = \frac{2+2x}{1-x} \\ \text{طرفین وسطین می‌کنیم} &\rightarrow x+4-x^2-4x = 2x-6+2x^2-6x \\ \Rightarrow 3x^2-x-10 &= 0 \rightarrow (x-2)(3x+5) = 0 \\ \Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=-\frac{5}{3} \end{cases} & \text{ هر دو جواب معادله قابل قبول هستند.} \end{aligned}$$

تذکر: معادله را می‌توانید از راه دلتا (Δ) نیز حل کنید.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۰۳-

(امیر زرانروز)

رابطه‌ای تابع است که هیچ دو زوج مرتب متمایز، مؤلفه‌های اول برابر نداشته باشند.

$$\begin{aligned} \begin{cases} (3, 6) \in R \\ (3, a^2 + a) \in R \end{cases} &\Rightarrow a^2 + a = 6 \\ \Rightarrow a^2 + a - 6 = 0 &\Rightarrow (a+3)(a-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -3 \\ a = 2 \end{cases} \end{aligned}$$

اگر $a=2$ باشد، دو زوج مرتب متمایز $(2, 4)$ و $(2, 5)$ عضو رابطه هستند، که در نتیجه این رابطه تابع نمی‌شود. به ازای $a=-3$ داریم:

$$\begin{aligned} \begin{cases} (-2, b+1) \in R \\ (-2, 5) \in R \end{cases} &\Rightarrow b+1=5 \Rightarrow b=4 \\ \Rightarrow a+b &= -3+4=1 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۵)

۱۰۴-

(امیر زرانروز)

در تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ خط $x = \frac{-b}{2a}$ محور تقارن نمودار تابع است. بنابراین:

$$\begin{aligned} \text{محور تقارن } x=2 &\Rightarrow \frac{-4}{2(a+3)} = 2 \Rightarrow \frac{-2}{a+3} = 2 \\ \Rightarrow 2a+6 &= -2 \Rightarrow 2a = -8 \Rightarrow a = -4 \\ \frac{a=-4}{f(x)} &\rightarrow f(x) = -x^2 + 4x - 1 \end{aligned}$$

بیشترین مقدار در رأس سهمی اتفاق می‌افتد که در این سهمی طول رأس همان $x=2$ است. (چون محور تقارن از رأس سهمی عبور می‌کند).

$$\text{بیشترین مقدار تابع: } f(2) = -2^2 + 4 \times 2 - 1 = -4 + 8 - 1 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶)

۱۰۵-

(کوروش داوری)

دامنه تغییرات $10 - 2 = 8$

$$\bar{x} = \frac{2+4+6+8+10}{5} = \frac{30}{5} = 6$$

$$\begin{aligned} \sigma &= \sqrt{\frac{(2-6)^2 + (4-6)^2 + (6-6)^2 + (8-6)^2 + (10-6)^2}{5}} \\ &= \sqrt{\frac{16+4+0+4+16}{5}} = \sqrt{\frac{40}{5}} = \sqrt{8} \end{aligned}$$

دامنه تغییرات و واریانس برابر ۸ می‌باشند. $\sigma^2 = (\sqrt{8})^2 = 8$ واریانس میان در تعداد داده‌های فرد و مرتب شده عدد وسط است: $6 =$ میان (ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۱۴)

۱۰۶-

(نسترن صمدی)

۲۵٪ داده‌ها در سبیل راست نمودار جعبه‌ای قرار دارند و سبیل راست نمودار B از نمودار A جلوتر است، پس تقریباً ۲۵٪ نمرات دانش‌آموز B از همه نمرات دانش‌آموز A بیشتر است.

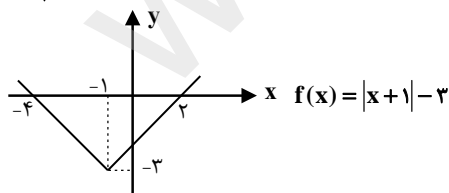
(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۵)

۱۰۷-

(علی شورایی)

طول نقطه‌ای را که نمودار قدرمطلق در آن شکسته می‌شود پیدا می‌کنیم.

$$\frac{-4+2}{2} = -1 \rightarrow x+a=0 \xrightarrow{x=-1} -1+a=0 \Rightarrow a=1$$

با توجه به اینکه عرض پائین‌ترین نقطه نمودار برابر -3 است، پس:

$$b = -3$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ b=-3 \end{cases} \Rightarrow f(a-b) = f(1+3) = f(4)$$

$f(4)$ را حساب می‌کنیم:

$$f(x) = |x+1| - 3 \Rightarrow f(4) = 5 - 3 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

مجموع جملات چهارم و هشتم برابر ۲۴- است؛ بنابراین:

$$\begin{aligned} a_4 + a_8 &= a_1 + 3d + a_1 + 7d = 2(a_1 + 5d) \\ \Rightarrow -24 &= 2a_1 + 10d \Rightarrow a_1 + 5d = -12 \\ \xrightarrow{d=-3} a_1 - 15 &= -12 \Rightarrow a_1 = 3 \end{aligned}$$

با توجه به آنکه قدرنسبت دنباله عددی منفی است. بزرگترین جمله این دنباله برابر جمله اول (+۳) است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فیزی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

-۱۱۳ (نسترن صمدی)

با توجه به ضابطه بازگشتی دنباله هندسی، داریم: $a_1 = 4$ و $r = \frac{1}{2}$

$$\begin{aligned} S_n &= \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_5 = \frac{4(1-(\frac{1}{2})^5)}{1-\frac{1}{2}} = \frac{4(1-\frac{1}{32})}{\frac{1}{2}} \\ &= 8 \times (\frac{31}{32}) = \frac{31}{4} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفیزی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

-۱۱۴ (علی شهبازی)

$$\begin{aligned} a_2 + a_3 &= 12 \Rightarrow a_1 r + a_1 r^2 = 12 \Rightarrow a_1 r(1+r) = 12 \\ a_4 - a_2 &= 36 \Rightarrow a_1 r^3 - a_1 r = 36 \Rightarrow a_1 r(r^2 - 1) = 36 \end{aligned}$$

دو رابطه بالا را بر هم تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{a_1 r(r^2 - 1)}{a_1 r(r+1)} = \frac{36}{12} \Rightarrow \frac{a_1 r(r-1)(r+1)}{a_1 r(r+1)} = 3$$

$$\Rightarrow r-1 = 3 \Rightarrow r = 4$$

با جای گذاری $r = 4$ در معادله اول، داریم:

$$a_1 r(r+1) = 12 \Rightarrow a_1(4)(5) = 12 \Rightarrow a_1 = \frac{12}{20} = 0.6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفیزی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

-۱۱۵ (رمیم مشتاق‌نظم)

$$\sqrt{2} = 1/4 \quad \sqrt{5} = 2/2$$

$$\begin{aligned} g(\sqrt{2}) + g(\sqrt{5}) + g(-4) &= (\sqrt{2})^2 + 3 + 2 \\ &= 2 + 3 + 2 = 7 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

-۱۱۶ (نسترن صمدی)

گزاره $p \vee q$ نادرست است، پس گزاره‌های p و q هر دو نادرست‌اند.
گزاره $\sim p$ نادرست است، پس گزاره p درست است.

$$p \wedge (\sim q \vee r) \equiv (p \wedge \sim q) \vee (p \wedge r) \equiv T \vee (p \wedge r) \equiv T$$

$$q \wedge r \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۱۰۸ (عمیرضا سموری)

$$A \xrightarrow{3} B \xrightarrow{2} D \Rightarrow 3 \times 2 = 6$$

$$\begin{aligned} A \xrightarrow{x} C \xrightarrow{3} D &\Rightarrow x \times 3 = 3x \\ \Rightarrow 6 + 3x &= 18 \Rightarrow 3x = 12 \Rightarrow x = 4 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

-۱۰۹ (امیر زراندوز)

بهتر است از پیشامد متمم استفاده کنیم، یعنی ابتدا فرض می‌کنیم هیچ‌کدام از دو عدد ظاهر شده اول نباشند (پیشامد A) یعنی یکی از اعداد ۴، ۶ و ۸ باشند، لذا برای دو تاس داریم:

$$n(A) = 3 \times 3 = 9 \quad n(S) = 6 \times 6 = 36$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{36} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۷)

-۱۱۰ (معمد بصیرایی)

چون A و B ناسازگارند، پس: $P(A \cap B) = 0$ در نتیجه:

$$P(A - B) = P(A) = 0/5$$

$$P(B) = 0/2$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$= 0/5 + 0/2 - 0 = 0/7$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۷)

-۱۱۱ (رمیم مشتاق‌نظم)

$$a_2 = a_1 = 1$$

$$a_3 = a_2 + a_1 = 1 + 1 = 2$$

$$a_4 = a_3 + a_2 = 2 + 1 = 3$$

$$a_5 = a_4 + a_3 = 3 + 2 = 5$$

$$a_6 = a_5 + a_4 = 5 + 3 = 8$$

$$a_7 = a_6 + a_5 = 8 + 5 = 13$$

$$a_8 = a_7 + a_6 = 13 + 8 = 21$$

$$a_9 = a_8 + a_7 = 21 + 13 = 34 \Rightarrow a_9 - a_7 = a_8 = 21$$

تذکر: دنباله فوق به دنباله فیبوناتچی معروف است. جملات آن عبارتند از:

$$1, 1, 2, 3, 5, \dots$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فیزی، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

-۱۱۲ (موری ملارمشتانی)

جمله عمومی یک دنباله حسابی برابر $a_n = a_1 + (n-1)d$ است. با توجه به مفروضات سؤال داریم:

$$a_7 + a_8 + a_9 = (a_1 + a_7 + a_9) - 5d$$

$$a_1 + 6d + a_1 + 7d + a_1 + 8d$$

$$= a_1 + a_1 + d + a_1 + 7d - 5d$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 7d = 3a_1 + 7d - 5d \Rightarrow 18d = -5d$$

$$\Rightarrow d = \frac{-5d}{18} = -3$$

اقتصاد

(سارا شریفی)

۱۲۱-

الف) پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود.

ب) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند تا انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند، نتیجه این تلاش فکری، پدیدآمدن «اندیشه اقتصادی» است.

ج) از ویژگی‌های مهم اسلام این است که عبادت را صرفاً به رابطه فرد با خدا محدود نمی‌کند و به همه ارتباطات و پیوندهای افراد با یکدیگر از جمله روابط اقتصادی هم رنگ عبادت می‌زند.

د) به کالاهای بادوامی که در فرایند تولید از سوی نیروی انسانی به‌کار گرفته می‌شود، کالای سرمایه‌ای گویند. یخچال در منزل کالای بادوام مصرفی و یخچال در مغازه بستنی‌فروشی، کالای سرمایه‌ای است. تراکتور، ماشین‌آلات کارخانه‌ها و ابزار تولیدی، مثال دیگر کالای سرمایه‌ای است.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته؟، صفحه‌های ۹، ۱۴، ۱۷، ۱۸ و ۲۱)

(فاطمه فومیان)

۱۲۲-

الف) تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید (قیمت‌های عوامل تولید) و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار تأثیر می‌پذیرد.

ب) نزولی بودن منحنی تقاضا به این معناست که با افزایش قیمت یک کالا، مقدار تقاضای آن کاهش می‌یابد.

ج) شرکت‌های خودروبی در کشور ما به دلایل قانونی انحصارگر در فروش کالای خود به‌شمار می‌روند.

فروشنندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، مزایده برگزار می‌کنند.

بازار محصولاتی چون ماکارونی معمولاً رقابتی است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۳ و ۳۸)

(سارا شریفی)

۱۲۳-

الف) عبارات صورت سؤال به ترتیب به روش‌های ارزش افزوده، هزینه‌ای و درآمدی از روش‌های محاسبه تولید کل جامعه اشاره دارد.

ب) برای جلوگیری از اشتباه، متولیان حسابداری کشور تولید کل را حداقل با دو روش محاسبه و نتایج را با هم مقایسه می‌کنند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۳۵)

(سارا شریفی)

۱۲۴-

الف) درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب ملت می‌شود این درآمدها عبارت است از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه - ردیف ۴)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره - ردیف ۲)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

ب) ریال $250,110,000 = \frac{1}{3} \times 750,330,000$ = درآمد کارمندان و کارگران

ریال $489,112,500 = \frac{3}{4} \times 652,150,000$ = درآمد صاحبان املاک و مستغلات

$250,120,500 + 489,112,500 + 250,110,000$ = درآمد ملی

(مهمر بصیرایی)

۱۱۷-

نقطه $\begin{bmatrix} 2a-1 \\ a+2 \end{bmatrix}$ روی تابع همانی $f(x) = x$ قرار دارد، پس:

$$2a-1 = a+2 \Rightarrow a=3$$

یعنی تابع $f(x) = x$ و $g(x) = k$ در نقطه $\begin{bmatrix} 5 \\ 5 \end{bmatrix}$ یکدیگر را قطع می‌کنند، پس:

$$g(x) = 5 \Rightarrow \frac{(f+g)(2)}{(f-g)(1)} = \frac{f(2)+g(2)}{f(1)-g(1)} = \frac{2+5}{1-5} = -\frac{7}{4}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳ و ۴۵ تا ۵۴)

(رهیم مشتاق‌نظم)

۱۱۸-

ابتدا شاخص بهای نان و مرغ را در سال ۹۹ به‌دست می‌آوریم:

$$99 \text{ شاخص بهای نان و مرغ} = \frac{200 \times 4000 + 100 \times 12000}{200 \times 1000 + 100 \times 4000} \times 100$$

$$= \frac{800000 + 1200000}{200000 + 400000} \times 100 = \frac{2000000}{600000} \times 100 = \frac{20}{6} \times 100$$

$$= \frac{10}{3} \times 100 = 333/3$$

$$99 \text{ درصد تورم بین سال } 90 \text{ و } 99 = 333/3 - 100 = 233/3$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

(امیر زراندوز)

۱۱۹-

جمعیت فعال = ۸۵۰۰۰

نفر = x جمعیت بیکار

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\Rightarrow 6 = \frac{x}{85000} \times 100 \Rightarrow x = \frac{6 \times 85000}{100} = 5100$$

$$\Rightarrow \text{جمعیت شاغل} = 85000 - 5100 = 79900$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۱)

(عمیدرضا سپهری)

۱۲۰-

نقطه میانگین را به‌دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{10+12+14+16}{4} = 13$$

$$\bar{y} = \frac{120+100+170+210}{4} = 150$$

معادله خط گذرنده از دو نقطه $(16, 210)$ و $(13, 150)$ را می‌نویسیم:

$$m = \frac{210-150}{16-13} = 20$$

$$y = 20x + b \xrightarrow{(16, 210)} 210 = 320 + b \Rightarrow b = -110$$

پس معادله خط به شکل $y = 20x - 110$ است. مقدار آن را به ازای

$$y = 20 \times 17 - 110 = 230 \quad x = 17 \text{ حساب می‌کنیم:}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۴ تا ۷۰)

ج) تحریم تجاری (مانع تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولید) در گذشته بیش از تحریم‌های مالی رایج بود.
د) اصل چهل و هفتم تأکید می‌کند: «مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد محترم است. ضوابط آن را قانون معین می‌کند». تأکید اصل پنجاهم قانون اساسی بر توسعه پایدار و عدالت بین نسلی است.

(اقتصاد، آشنایی با شافص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۶۹، ۱۰۳، ۱۲۱، ۱۳۱ و ۱۳۲)

(طاهره کریمی سلیمی)

-۱۲۹

الف) تولید ناخالص ملی به اختصار «GNP» و تولید ناخالص داخلی به اختصار «GDP» نامیده می‌شود.

= تولید ناخالص ملی (GNP)

ارزش تولیدات افراد کشور که در خارج ساکن هستند + تولید ناخالص داخلی (GDP)

ارزش تولیدات خارجیان مقیم کشور -

میلیون دلار $1745 = 700 - 945 + 1500$ = تولید ناخالص ملی (GNP)
ب)

میلیون دلار $45 = \frac{450}{10}$ = ارزش ماشین‌آلات سرمایه‌ای = هزینه استهلاک سالیانه
عمر مفید

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیون دلار $1455 = 45 - 1500$ = تولید خالص داخلی

هزینه استهلاک - تولید ناخالص ملی = تولید خالص ملی

میلیون دلار $1700 = 45 - 1745$ = تولید خالص ملی

(اقتصاد، آشنایی با شافص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

(طاهره کریمی سلیمی)

-۱۳۰

الف) مجموع سهم دهک‌ها از درآمد ملی ۱۰۰ درصد است.

(مجموع سهم دهک دوم تا نهم) - ۱۰۰ = مجموع سهم دهک اول و دهم

درصد $18 = 100 - 82$

درصد $18 =$ سهم دهک اول + سهم دهک دهم
درصد $12 =$ سهم دهک اول - سهم دهک دهم

درصد $30 = 18 + 12$ = سهم دهک دهم $\times 2$

درصد $15 = \frac{30}{2}$ = سهم دهک دهم

درصد $12 =$ سهم دهک اول - سهم دهک دهم

درصد $3 =$ سهم دهک اول $\Rightarrow 12 =$ سهم دهک اول - ۱۵

ب) برای محاسبه شاخص دهک‌ها مردم را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند و در طبقه‌بندی این ده گروه، سطح درآمد از کمترین به بیشترین مدنظر قرار می‌گیرد. بنابراین ۲۰ درصد پایین جامعه یعنی مجموع سهم دهک‌های اول و دوم که برابر است با ۷ درصد $(3 + 4)$.

ج) $5 = \frac{15}{3}$ = سهم دهک دهم = شاخص توزیع درآمد
سهم دهک اول

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

ریال $2,391,823,000 = 750,330,000 + 652,150,000$

ج) ریال $47 / 83646 = \frac{2,391,823,000}{50,000,000}$ = درآمد ملی / جمعیت کشور = درآمد سرانه

(اقتصاد، آشنایی با شافص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

(نسرین پعفری)

-۱۲۵

علم اقتصاد، علم انتخاب است و رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب و نیازهای نامحدود بشر را مطالعه و بررسی می‌کند و با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(فاطمه فحیمیان)

-۱۲۶

الف)

تولید در آن سال به قیمت پایه تولید در آن سال به قیمت جاری = افزایش قیمت‌ها در یک سال

هزار میلیارد ریال $420 = 4850 - 5270$ = افزایش قیمت‌ها در سال دوم

هزار میلیارد ریال $630 = 5900 - 6530$ = افزایش قیمت‌ها در سال سوم

ب)

تولید در سال پایه - تولید در آن سال به قیمت پایه = افزایش مقدار تولید در یک سال

هزار میلیارد ریال $850 = 4000 - 4850$ = افزایش مقدار تولید در سال دوم

هزار میلیارد ریال $1900 = 4000 - 5900$ = افزایش مقدار تولید در سال سوم

ج) افزایش قیمت‌ها همان میزان تورم است که در قسمت الف محاسبه شده‌اند.

(اقتصاد، آشنایی با شافص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

(سارا شریفی)

-۱۲۷

ریال $3,570,000,000 = 850 \times 4,200,000,000$ = درآمد سالیانه بنگاه تولیدی
میلیون ریال $3,570$

ریال $780,000,000 = 65,000,000 \times 12$ = اجاره‌بهای سالیانه بنگاه تولیدی
میلیون ریال 780

ریال $600,000,000 = 2,500,000 \times 20 \times 12$ = حقوق سالیانه کارمندان
میلیون ریال 600

ریال $140,000,000 = \frac{1}{4} \times 560,000,000$ = هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌آلات تولیدی
میلیون ریال 140

میلیون ریال $2080 = 780 + 600 + 560 + 140$ = هزینه‌های سالیانه بنگاه تولیدی
هزینه - درآمد = سود یا زیان

میلیون ریال (سود) $1,490 = 3,570 - 2080$ = سود یا زیان

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(فاطمه فحیمیان)

-۱۲۸

الف) معاملات سلف: «بانک محصولات تولیدی آینده بنگاه‌ها را پیش‌خرید می‌کند.»

ب) مالیات غیرمستقیم: مالیات‌هایی که تحقق آن به رفتار یا فعالیت اقتصادی بستگی دارد. در این نوع مالیات، پرداخت‌کننده نهایی آن مشخص و معین نیست و امکان انتقال بار مالیاتی بسیار زیاد است. انواع مالیات غیرمستقیم هم عبارت است از: مالیات بر نقل و انتقالات دارایی - حقوق و عوارض گمرکی - عوارض - مالیات بر فروش

۱۳۴- (طاهره کریمی سلیمی)
الف) حجم نقدینگی در شرایط امروزی برابر است با حجم کل پول موجود در کشور که شامل پول و شبه پول است.

واحد پولی $۵۰ = \frac{۱}{۵} \times ۲۵۰ = ۵۰$ ارزش پولی مسکوکات در دست مردم
(سپرده‌های ديداری + ارزش مسکوکات و اسکناس‌ها) پول = نقدینگی
(موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه + سپرده‌های غیردیداری) شبه پول +
واحد پولی $۹۸۰ = ۲۳۰ + ۴۵۰ + ۵۰ + ۲۵۰ =$ نقدینگی \Rightarrow
ب) سپرده ديداری - مجموع سپرده‌های ديداری و غیردیداری = سپرده غیردیداری
واحد پولی $۱۷۰ = ۲۸۰ - ۴۵۰ =$ سپرده غیردیداری \Rightarrow
واحد پولی $۴۰۰ = ۲۳۰ + ۱۷۰ =$ شبه پول \Rightarrow
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۳۵- (نسرین بعفری)
الف) با دقت در جدول صورت سؤال می‌توان به این موضوع پی برد که «تفاوت و شکاف عمیق بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته به هیچ وجه به سطح درآمد سرانه محدود نمی‌شود و تقریباً در تمامی شاخص‌های توسعه وجود دارد.»

ب) امروزه یکی از معیارهای بسیار رایج برای طبقه‌بندی کشورهای مختلف دنیا، طبقه‌بندی بر اساس سطح توسعه‌یافتگی است و تفاوت بین کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از نظر وضعیت معیشتی با نگاهی به درآمدهای سرانه این‌گونه کشورها آشکار می‌شود.
پ) متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان، امید به زندگی در آغاز تولد و درآمد سرانه سالانه در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد به ترتیب ۶ - ۸۰/۵ سال و بیش از ۴۰,۰۰۰ دلار در سال است. متوسط امید به زندگی در آغاز تولد در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف ۶۰/۵ سال است.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

۱۳۶- (فخره علی‌نژاد)
الف) دوره بازگشت ادبی، پنجمین دوره نثر فارسی در تقسیم‌بندی ملک‌الشعرای بهار است.

ب) منطقه رواج فارسی دری نخست در شرق و شمال شرقی ایران بود.
ج) منظومه «درخت آسوریک» اصلی پارتی دارد.
د) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است که «تاریخ بلعمی» و «التهفیم» از نمونه‌های آن هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۴۷ و ۵۰)

۱۳۷- (عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)
نفحات‌الانس جامی به تقلید از تذکرةالاولیای عطار، بهارستان جامی به تقلید از گلستان سعدی و تحفة‌الاحرار جامی به تقلید از مثنوی‌های نظامی نگاشته شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴ و ۱۸)

۱۳۱- (نسرین بعفری)
الف) از عبارت صورت سؤال می‌توان چنین نتیجه گرفت که پول نتوانسته است ارزش خود را حفظ کند و به همین دلیل می‌گوییم قدرت خریدش را از دست داده است.

ب) زمانی می‌توان از افزایش نقدینگی صحبت کرد که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیشتر است. وقتی می‌گوییم نرخ تورم کاهش یافته است در واقع شتاب افزایش سطح عمومی قیمت‌ها کاهش یافته است و قیمت‌ها همچنان با شتابی کمتر از قبل، افزایش خواهد داشت.

پ) حجم نقدینگی شامل پول و شبه پول است.

ت) نرخ افزایش نقدینگی از نرخ تورم کمتر است. در واقع نقدینگی واقعی ۴۴ درصد کاهش یافته است. $(۴۴ = ۶ - ۵۰)$

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۳۲- (طاهره کریمی سلیمی)
الف) ریال $۱۹,۲۰۰,۰۰۰ = \frac{۲۰}{۱۰۰} \times ۹۶,۰۰۰,۰۰۰ =$ مالیات ماهیانه
ب) مالیات ماهیانه - درآمد ماهیانه = مانده خالص ماهیانه

ریال $۷۶,۸۰۰,۰۰۰ = ۹۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۹,۲۰۰,۰۰۰ =$

$۱۲ \times$ مانده خالص ماهیانه = مانده خالص سالیانه

ریال $۹۲۱,۶۰۰,۰۰۰ = ۷۶,۸۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ =$

تولید کننده $\frac{۳}{۴}$ مانده خالص سالیانه خود را در سرمایه‌گذاری دیگر به کار

می‌گیرد بنابراین $\frac{۱}{۴}$ آن برای هزینه‌های شخصی باقی می‌ماند:

$\frac{۱}{۴} \times ۹۲۱,۶۰۰,۰۰۰ =$ مبلغی که برای هزینه‌های شخصی سالیانه باقی می‌ماند

ریال $۲۳۰,۴۰۰,۰۰۰ =$

(اقتصاد، پورچه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۰۵)

۱۳۳- (نسرین بعفری)
الف) تهیه دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران بر عهده بانک مرکزی است.

ب) فردی که خواستار خرید یا فروش سهم است باید به کارگزاری مراجعه کند و برای جلوگیری از خطر زیان بهتر است سبد سهام تشکیل بدهد یعنی سهام شرکت‌های مختلفی را بخرد که در صورت کاهش ارزش سهم یک شرکت، سهم دیگری آن را جبران کند.

پ) تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه: معاملات بازار سرمایه را تنظیم می‌کند

(گزینه ۱) - تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌کند. (گزینه ۳)

- حجم سرمایه‌گذاری‌های جامعه را افزایش می‌دهد. (گزینه ۴) - در کاهش

نرخ تورم مؤثر است. - سرمایه‌های لازم اجرای پروژه‌های بزرگ دولتی و

خصوصی را فراهم می‌آورد.

(اقتصاد، بازار سرمایه، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۴۴- (سیر علیرضا احمدی)
حس آمیزی در عبارت «جامه خود را تلخ کردن» که مجازاً معنای غمگینانه دارد دیده می‌شود. / تشخیص: جامه داشتن کعبه / حسن تعلیل: بی‌ایمانی مردم باعث غمگینی و سیاه‌پوشی کعبه شده است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۴۵- (مفسن فدایی- شیراز)
«مدام» در این بیت ابهام تناسب دارد. معنای نزدیک آن «پیوسته یا دائماً» که کاربرد داشته و معنای دور آن «شراب» است که کاربرد ندارد ولی با «میخانه» تناسب دارد.
(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۴۶- (همید مهرئی)
جناس: «کمین» و «کمان» / ابهام تناسب: قربان: ۱- فدا، نثار ۲- جای کمان (کمان‌دان)، که در این معنا با واژه‌های «خندنگ» و «کمان» تناسب دارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: فاقد ابهام (بیت ابهام تناسب دارد و نه ابهام) / واج‌آرایی در صامت «ش»
گزینه «۳»: تضاد: «نوش» و «نیش» / فاقد استعاره
گزینه «۴»: تشبیه: باد سرد هجران / فاقد حسن تعلیل (دلیل ذکر شده واقعی است)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۴۷- (مفسن فدایی- شیراز)
بیت فاقد آرایه «اغراق» است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: شاعر علت روییدن گیاه در اطراف سرپرده را آب حسرت چشمش می‌داند که همین امر «حسن تعلیل» ایجاد کرده / «باریدن آب حسرت (اشک)» استعاره مکتبه است.
گزینه «۲»: «مهیجور بودن از وصال در عین اتصال» تناقض دارد / «محرم» و «محروم» جناس دارند.
گزینه «۳»: «روی ماه‌پیکر»: لف ۱، «موی مشک بوی»: لف ۲، «لاله‌ای که از خاک می‌دمد»: نشر ۱ و «سنبللی که از خاک می‌دمد»: نشر ۲، بنابراین بیت «لف و نشر» دارد / واژه‌های «لاله» و «سنبل» نیز مراعات نظیر دارند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۴۸- (همید مهرئی)
بیت «د»: ابهام: «بیخودی»: ۱- بی‌جهت و بیهوده ۲- بی‌هوشی و سرگردانی
بیت «ج»: تشبیه: مهد زمین
بیت «الف»: اسلوب معادله: بین دو مصراع حالت تساوی وجود دارد و مصراع دوم، مصراع اول را تصدیق می‌کند.
بیت «ه»: استعاره: «سرگردان بودن چرخ» استعاره و تشخیص است.
بیت «ب»: اغراق: بزرگ‌نمایی در شدت غم و ناله شاعر
(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۳۸- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد)
قائمی شیرازی از قصیده‌سرایان عصر بازگشت، سید اشرف‌الدین گیلانی از طنزسرایان دوره بیداری، صبا کاشانی از مثنوی‌سرایان دوره بازگشت (خداوندنامه و گلشن صبا) و فروغی بسطامی از غزل‌سرایان عصر بازگشت است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۶، ۱۷ و ۲۰)

۱۳۹- (اعظم نوری‌نیا)
مهم‌ترین حادثه ادبی دوره دوم شعر معاصر (از آغاز حکومت محمدرضا تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲) تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ بود که نیما در آنجا شعر «آی آدم‌ها» را خواند و پس از آن شیوه نیما در کنار شعر سنتی رواج یافت.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۴۰- (مفسن اصغری)
در بیت گزینه «۳» «رواج حس دینی» بارز است که از ویژگی سبکی دوره بعد به‌شمار می‌آید.
ویژگی بارز سبک خراسانی در سایر ابیات:
گزینه «۱»: توصیف پدیده‌ها با بهره‌گیری از تشبیه حسی
گزینه «۲»: زمینی بودن معشوق و سادگی زبان شعر و ...
گزینه «۴»: استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم: به خشم سخت بر
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۶۰)

۱۴۱- (اعظم نوری‌نیا)
زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی را به معنای نوین آن، عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیالی خود ایجاد نمودند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۲- (اعظم نوری‌نیا)
«عباس‌نامه» نوشته وحید قزوینی به نثر مصنوع نوشته شده است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «عین‌الحیات» به نثر ساده نوشته شده است.
گزینه «۲»: آوردن جملات طولانی از ویژگی‌های نثر سبک هندی است.
گزینه «۴»: احسن‌التواریخ به نثر بینابین نوشته شده است
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۴۳- (مفسن فدایی- شیراز)
«لعبت» استعاره مصرحه از معشوق و «آفتاب» نیز استعاره از رخسار معشوق است. / استعاره مکتبه در بیت یافت نمی‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: «لعل» استعاره مصرحه از لب و «مست بودن چشم» استعاره مکتبه و تشخیص
گزینه «۳»: «ترگس» استعاره مصرحه از چشم و «ترگس (چشم) مست» استعاره مکتبه و تشخیص
گزینه «۴»: «غبار» استعاره مصرحه از اندوه و کدورت و «جبین آینه» استعاره و تشخیص
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۱۵۵- (عمیر مهرئی)

وزن بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است. در رکن نخست مصراع اول، اختیار شاعری «ابدال» رخ داده است. در هجای یازدهم مصراع اول مصوت کوتاه، بلند تلفظ شده و در هجای سیزدهم مصراع اول نیز، هجای بلند، کوتاه تلفظ می‌گردد. در مصراع دوم «من از» دچار حذف همزه خواهد شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۶- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

وزن صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فاعلاتن مفاعیلن فاعلن»

گزینه ۲: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن»

گزینه ۴: «مفاعیلن مفاعیلن فاعولن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۷- (نسرین حق‌پرست)

ابیات گزینه‌های ۱ و ۳ بر وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» و بیت گزینه ۲ بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۵۸- (عمیر مهرئی)

وزن مصراع صورت سؤال و بیت این گزینه: مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن

وزن ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل»

گزینه ۳: «مفعول مفاعیلن فاعولن»

گزینه ۴: «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۹- (نسرین حق‌پرست)

وزن بیت این گزینه «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفاعیلن» و همسان دو لختی (دوری) است.

وزن ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن»

گزینه ۳: «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن»

گزینه ۴: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن»

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۶۰- (مهسن اصغری)

معنی درست واژه‌ها:

مرصع: جواهرنشان، به جواهر آراسته / ضیا: نور و روشنایی

(علوم و فنون ادبی (۱)، واژگان، صفحه‌های ۲۳، ۳۱، ۵۷، ۶۱، ۶۳، ۶۴ و ۱۲۰)

۱۶۱- (کاترم کاطمی)

مفهوم بیت گزینه ۱: «دلپذیر بودن درد و غم عشق یار برای عاشق و بی‌نیاز بودن او از درمان.»

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: علاج‌ناپذیری درد عشق

(علوم و فنون ادبی (۳)، مقوم، صفحه ۲۷)

۱۴۹- (سیر علیرضا امیری)

بیت «الف»: استعاره: شرر در سنگ می‌رقصد.

بیت «ب»: ایهام: «از چشم بیفتاد» در دو معنا می‌تواند منظور نظر شاعر باشد، اول: از چشم سرازیر شد، دوم: در نظر او بی‌اعتبار شد.

بیت «د»: لف و نشر: «نیاز» به «پیدا» مربوط است و «ناز» به «نهان»

بیت «ج»: تناقض: زمهریر (سرما) دوزخ

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۵۰- (سیر علیرضا امیری)

بیت این گزینه، آهنگ نسبتاً شاد و ریتمیک دارد، در حالی که محتوای آن حاکی از غم و غصه است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۵۱- (سعید یعقوبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «قافیه: او؛ عُلو (علو با سکون «واو» با او هم قافیه نمی‌شود)

گزینه ۳: «قافیه: ترک، سترگ؛ واژه «ترک» با «سترگ» قافیه نمی‌شود؛ زیرا واج پایانی آن‌ها یکسان نیست.

گزینه ۴: «قافیه: لطف، عنف (قبل از صامت «ف» مصوت مشترکی وجود ندارد)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۵۲- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

واژه «مهتاب» از آن جا که در پایان بند نیامده، نمی‌تواند واژه قافیه باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۱ و ۸۳)

۱۵۳- (سعید یعقوبی)

مصوت بلند به کوتاه: هجای پنجم مصراع نخست / مصوت کوتاه به بلند: هجای سوم مصراع دوم

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مصوت کوتاه به بلند: هجای یازدهم مصراع نخست، هجای سوم مصراع دوم»

گزینه ۲: «مصوت کوتاه به بلند: هجای هفتم مصراع نخست، هجای هشتم و یازدهم مصراع دوم»

گزینه ۴: «مصوت بلند به کوتاه: هجای پنجم در هر دو مصراع»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۱۵۴- (عمیر مهرئی)

اختیارات وزنی سایر ابیات:

گزینه ۱: «ابدال» در هجای ماقبل پایانی هر دو مصراع

گزینه ۲: «قلب» در رکن نخست مصراع اول

گزینه ۳: «آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن» در رکن نخست مصراع دوم /

«ابدال» در رکن پایانی هر دو مصراع

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۱۶۸- (ولی بریی - ابهر)
«يجب»: باید / «أن تأتي بأدلة أحسن»: دلایل بهتری بیاوری (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «يقنع من يستمع اليها»: «يقنع» فعل مضارع مجهول است. قانع شود کسی که به آن‌ها گوش می‌دهد (رد سایر گزینه‌ها)
(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۹- (سید ممدعلی مرتضوی)
«المخترع الذي»: مخترعی که (رد گزینه ۴) / «بخاف»: می‌ترسد / «أن يذكره الناس بالسوء»: که مردم او را به بدی یاد کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «بعد موته»: پس از مرگش / «يحاول»: می‌کوشد (رد گزینه ۴) / «أن تُعوّض»: که جبران شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خسائر اختراعه المضر»: خسارت‌های اختراع مضرش (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۲۲)

۱۷۰- (سید ممدعلی مرتضوی)
«أنا واثق»: من مطمئن هستم / «أن كلّ معلّم»: که هر معلمی (رد گزینه ۴) / «قد سهر ليلة»: شبی را بیدار مانده (رد گزینه ۲) / «تألم عدة مرآت»: چندین بار غمگین شده است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «بسبب فشل تلميذ في الدراسة»: به دلیل شکست دانش‌آموزی در تحصیل (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۱- (ولی بریی - ابهر)
«تنكسر» به صورت «شکسته می‌شود» ترجمه می‌گردد. ترجمه صحیح عبارت: «دل‌های دوستان با این کار تو شکسته می‌شود»
(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۲- (نویز امساکلی)
«الواحدة» عدد اصلی است و ترجمه صحیح عبارت این‌گونه است: او بال‌هایش را در یک ثانیه، هشتاد بار تکان می‌دهد!
(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۳۲)

۱۷۳- (سید ممدعلی مرتضوی)
«وارد شدند»: دخلت / «زبان عربی»: اللغة العربية (رد گزینه ۳) / «حروف فارسی»: الحروف الفارسية / «در این زبان»: في هذه اللغة / «وجود ندارند»: لا توجد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «حروفی دیگر»: حروف أخرى (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تبدیل شدند»: تبدلت (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۴۷)

۱۷۴- (الله مسیح فواه)
رد سایر گزینه‌ها بر راستگویی در صحبت و تشویق به آن تأکید شده است اما گزینه ۱ «به این مفهوم اشاره ندارد. ترجمه گزینه ۱»: با مردم از هر آن‌چه که شنیده‌ای، صحبت نکن!
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲ «ترجمه عبارت: راستگویان با راستی خود به چیزی می‌رسند که دروغگو با فریبکاری‌اش بدان نمی‌رسد»
گزینه ۳ «ترجمه عبارت: بهترین برادرانت کسی است که با راستگویی خود تو را به راستگویی فرابخواند»
گزینه ۴ «ترجمه عبارت: با نمازشان فریب نخورید... بلکه آنان را به وقت راستگویی بیازمایید»
(عربی (۲)، مفعول، ترکیبی)

۱۶۲- (عارف‌سارات طباطبایی نژاد)
مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۴ «تنهایی شاعر و دور ماندن از دوستان است»
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱ «کسی دلسوز نیست»
گزینه ۲ «برای وصال دعا می‌کنم»
گزینه ۳ «علت شادی من معنویات است»
(علوم و فنون ادبی (۳)، مفعول، صفحه ۴۷)

۱۶۳- (مفسن اصغری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: از دل غمگین و خاطر آزرده شعر و سخن غم‌انگیز صادر می‌شود.
مفهوم بیت گزینه ۳ «شاعر در ستایش شعر خویش می‌گوید: شعرش به طراوت آب و سوزندگی آتش است»
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفعول، صفحه ۴۱)

۱۶۴- (مفسن اصغری)
مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۳ «انسان‌های بزرگ بیشتر در معرض سختی و رنج روزگار هستند. (هر که را سر بزرگ، درد بزرگ)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱ «شکوه شاعر از ستم روزگار»
گزینه ۲ «توصیه به خوش باشی به دلیل ناممکن بودن رهایی از ستم روزگار»
گزینه ۴ «تفاخر شاعر به مقام و جایگاه معنوی بلند خود»
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفعول، صفحه ۳۲)

۱۶۵- (مفسن اصغری)
مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط «تغییرناپذیری سرشت و آفرینش آدمی» است.
مفهوم بیت گزینه ۲ «آن کسی که محبتش را در دل ما قرار داد، رنج و محنت را نیز نصیب ما گردانید»
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفعول، صفحه ۳۱)

زبان عربی (اختصاصی)

۱۶۶- (سید ممدعلی مرتضوی)
«لا أمل لمن...»: (لا نفي جنس) هیچ امیدی ندارد کسی که ... / «قد قطع»: بریده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أمله»: امیدش / «و هو يأمل»: (جملة حالیه) در حالی که امید دارد / «أن يُساعده»: به او کمک کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۷- (نویز امساکلی)
«هؤلاء الأطفال»: این کودکان (رد گزینه ۱) / «قد أجابوا»: پاسخ داده‌اند (رد گزینه ۳) / «أسئلة سألناها»: سؤالاتی که پرسیده بودیم، سؤالاتی که پرسیدیم (رد گزینه ۱) / «إجابة الصادقين»: (مفعول مطلق نوعی + مضاف إليه) هم‌چون راستگویان (رد سایر گزینه‌ها)
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۸۱- (ولی برہی - ابهر)
در گزینهٔ «۳»، «ما» ادات شرط است، «فعل» فعل شرط است و «هو یری ...» جواب شرط است که به صورت جملهٔ اسمیه آمده است، پس اسلوب شرط داریم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «این» از حروف مشبّهة بالفعل است، زیرا بعد از آن یک مصدر (اسم) آمده است، نه یک فعل.

گزینهٔ «۲»: «هن» به صورت پرسشی (چه کسی) ترجمه می‌شود و شرط نیست.

گزینهٔ «۴»: «ها» به صورت «آنچه» ترجمه می‌شود و شرط نیست.

(عربی (۲)، انواع جملات، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۱۸۲- (ولی برہی - ابهر)
«لیجتهدوا» به صورت «باید تلاش کنند» ترجمه می‌شود و حرف «ل» برای امر آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: حرف لام بر سر اسم آمده و از نوع جر است.

گزینهٔ «۲»: حرف لام به معنای «برای این که»، تا این که» است و از نوع امر نیست.

گزینهٔ «۳»: حرف لام به معنای «برای این که»، تا این که» است و از نوع امر نیست.

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۸۳- (الله مسیح فواء)
«لیت» برای تمتی (آرزومندی) استفاده می‌شود. برای ترجی (امیدواری) از «لعل» استفاده می‌کنیم.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۸۴- (سید ممبرعلی مرتضوی)
در گزینهٔ «۲»، «واقفین» صفت برای «رجلین» است و حال نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «مسرورین» حال است.

گزینهٔ «۲»: «و أنت تضحی» حال جمله است.

گزینهٔ «۴»: «نافعة» حال است.

(عربی (۳)، حال، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۸۵- (ممبررضا سوری - دماوند)
در گزینهٔ «۴»، با حذف ادات «إلّا»، جمله‌ای کامل و بامفهوم ایجاد نمی‌شود، بنابراین حصر نداریم و اسلوب استثناء وجود دارد. در سایر گزینه‌ها اسلوب حصر برقرار است.

(عربی (۳)، استثنا، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵)

۱۷۵- (نور امسکی)
در گزینهٔ «۲»، «تبین» فعل مضارع معلوم از باب «تفعیل» است و باید به صورت «تَبین» حرکت‌گذاری گردد. هم‌چنین «إذّن» به معنای «بنابراین» بدین شکل صحیح است.

(عربی (۲)، ضبط حرکات ترکیبی)

۱۷۶- (سید ممبرعلی مرتضوی)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «اسم مبالغة» نادرست است. «اسم تفضیل» صحیح است.

گزینهٔ «۲»: «مزید ثلاثی، مفعوله ...» نادرست است. فعل داده شده مجرد ثلاثی است. ضمیر «نا» هم مجزور به حرف جر است.

گزینهٔ «۴»: «مجرد ثلاثی» نادرست است. فعل داده شده مزید ثلاثی است.

(عربی (۱)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، ترکیبی)

۱۷۷- (سید ممبرعلی مرتضوی)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «لازم» نادرست است. فعل داده شده متعدی است.

گزینهٔ «۳»: «فعله الماضي: كَبَّرَ» نادرست است. «فعله الماضي: تَكَبَّرَ» صحیح است.

گزینهٔ «۴»: «اسم فاعل، مبنی» نادرست است. «الآخرین» اسم تفضیل و معرب است.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، ترکیبی)

۱۷۸- (سید ممبرعلی مرتضوی)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: «مرفوع ...» نادرست است. مضاف إليه همواره مجزور است.

گزینهٔ «۳»: «مجهول، نائب فاعله ...» نادرست است. فعل داده شده معلوم است.

گزینهٔ «۴»: «للاغابة، مصدره علی وزن: تَفَعَّلَ» نادرست است. فعل داده شده للمخاطب و از باب تفعیل است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، ترکیبی)

۱۷۹- (هاری پولاری - تبریز)
«ذکری» به معنی «یادبود» است که با مفهوم این جمله سازگار نیست. به جای آن باید «ذاکرة» به معنی «حافظه» می‌آمد. ترجمهٔ عبارت تکمیل‌شده: دوستم حافظه‌ای قوی دارد که اطلاعات بسیاری را به راحتی حفظ می‌کند!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۲»: ترجمهٔ عبارت: روش‌های گوناگونی را برای حل مشکل خود آزمودم ولی بی‌فایده بود!

گزینهٔ «۳»: ترجمهٔ عبارت: ملامح شعرهای زیبایی دارای بیت‌هایی درآمیخته به عربی و فارسی هستند!

گزینهٔ «۴»: ترجمهٔ عبارت: کسی که سختی‌های دنیوی را تحمل می‌کند، طعم شیرین خوشبختی را در آخرت می‌چشد!

(عربی (۲)، مقوم، ترکیبی)

۱۸۰- (سید ممبرعلی مرتضوی)
در گزینهٔ «۳»، «عاملت» فعل ثلاثی مزید از باب مفاعلة است. معنای رایج

باب مفاعلة، دلالت بر مشارکت بین دو نفر در وقوع فعل است.

(عربی (۱)، قواعد فعل، ترکیبی)

تاریخ

۱۹۴- (اسرا مرادی)

تا زمان شاه عباس اول، سپاه صفوی متشکل از جنگاوران قزلباش بود و سران این ایلات به اتکای نیروهای ایل خود اقدام به سرکشی و خودسری می‌کردند. شاه عباس اول به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی و کاهش توان سیاسی و نظامی امیران قزلباش، اقدام به ایجاد سپاهی دائمی و حرفه‌ای کرد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۹)

۱۹۵- (علی‌مهمد کریمی)

یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی‌شاه قاجار و نویسنده کتاب تاریخ ذوالقرنین است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

۱۹۶- (علی‌مهمد کریمی)

بی‌تردید، سخت‌کوشی‌ها و تلاش‌های بی‌وقفه آقامحمدخان قاجار برای ایجاد یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی به سراسر قلمرو ایران در خور توجه است.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در عصر معاصر، صفحه ۳۳)

۱۹۷- (علی‌مهمد کریمی)

در بُعد روابط خارجی، موسولینی سودای احیای دوباره امپراتوری روم باستان و تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر می‌پروراند، تجاوز نظامی این کشور به اتیوپی در سال ۱۹۳۵ م. در آفریقا با تکیه بر همین تفکر صورت گرفت.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در عصر معاصر، صفحه ۱۰۰)

۱۹۸- (علی‌مهمد کریمی)

یکی از تحولات مهم جهان پس از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین به رهبری مائو بود. آن‌ها توانستند بر ملی‌گراهای چین پیروز شوند و جمهوری خلق چین را تأسیس کنند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در عصر معاصر، صفحه ۱۱۰)

۱۹۹- (میلاد هوشیار)

پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمعیت فداییان اسلام، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۸)

۲۰۰- (علی‌مهمد کریمی)

در سال ۱۸۵۷ م. پس از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۵)

۱۸۶- (میلاد هوشیار)

واژه تاریخ در عبارت صورت سؤال، به معنای یک زمان مشخص است که گروهی از مورخان آن تاریخ مشخص را زمان سقوط امپراتوری ناپلئون انگاشته‌اند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲)

۱۸۷- (آزاده میرزایی)

افزایش جمعیت و تولید مازاد بر خوراک، موجب شد که روستاها گسترش پیدا کنند و سرانجام نخستین شهرها در منطقه بین‌النهرین پدید آیند.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۵)

۱۸۸- (زهره دامیار)

در زمان داریوش سوم، اسکندر مقدونی با سپاهی بسیار قوی و آموزش دیده به ایران تاخت.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

۱۸۹- (آزاده میرزایی)

در زمان هرمز چهارم، اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان اوج گرفت و یکی از سرداران مشهور به نام بهرام چوبین علیه پادشاه سر به شورش برداشت و او را از قدرت برکنار نمود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

۱۹۰- (میلاد هوشیار)

صنعت بافندگی، به خصوص بافت پارچه‌های ابریشمی در زمان ساسانیان ترقی بسیار کرد و این حکومت کارگاه‌های بافندگی متعددی را ایجاد کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۲۵)

۱۹۱- (میلاد هوشیار)

عجانب‌المقدور فی نواب تیمور، تألیف ابن‌عرب‌شاه درباره تیمور از مشهورترین نمونه‌های تک‌نگاری است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۹۲- (اسرا مرادی)

نهضت پروتستان، وحدت کلیسای کاتولیک را از میان برد و باعث بروز سلسله جنگ‌های مذهبی میان پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها شد. این نهضت همچنین به تقویت پادشاهان و دولت‌های ملی و رشد اندیشه ملی‌گرایی در اروپا کمک فراوانی کرد. پیامد دیگر نهضت پروتستان، تضعیف قدرت کلیسای کاتولیک و کاهش نقش آن در زندگی مردم و جوامع اروپایی بود.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بریز، صفحه ۱۸۶)

۱۹۳- (اسرا مرادی)

مشركان در غزوة احد به موفقیتی نسبی دست یافتند، اما در جنگ احزاب یا خندق با وجود اینکه تمام نیرو و امکانات مادی و معنوی خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۷)

جغرافیا

۲۰۷- (فاطمه سقایی)

نقشه صورت سؤال، قلمرو زبان عربی را که جزو خانواده زبانی آفروآسیایی (سامیایی حامیایی) است، نشان می‌دهد.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۲۰۸- (آرزو میرزایی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اروپای شرقی نقش مرکزی ندارد.

گزینه «۲»: ژاپن نقش مرکزی دارد.

گزینه «۳»: کره جنوبی نیمه‌پیرامونی است.

گزینه «۴»: هر سه کشور نقش نیمه‌پیرامونی دارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۱۰۷)

۲۰۹- (فاطمه سقایی)

مرزهای پیشیناز (قبل از سکونت)، مرزهایی هستند که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند؛ مانند مرز بین کانادا و آلاسکا که بعدها به تدریج مردم در دو طرف آن اسکان یافته‌اند. این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۲)

۲۱۰- (فاطمه سقایی)

کشورهای چندپاره یا چندتکه، کشورهای جزیره‌ای هستند؛ مانند اندونزی. کشورهایی مانند تایلند، دنباله‌دار هستند و یک بخش شبه‌جزیره‌ای یا دالان‌مانند دارند که از سرزمین اصلی جدا افتاده است. کشورهای محاطی کشورهایی هستند که درون یک کشور دیگر محصور شدند؛ مانند لسوتو که درون کشور آفریقای جنوبی قرار گرفته است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۵۰)

۲۱۱- (آرزو میرزایی)

مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیت اقتصادی آن‌ها و متداول‌ترین ملاک تشخیص آن‌ها ملاک جمعیتی است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۲۱۲- (فاطمه سقایی)

طراحی خط بساواپی مخصوص عبور نابینایان در ساختمان‌های عمومی و پارک‌ها از اهداف طراحی مبلمان مناسب شهری است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۶)

۲۰۱- (آرزو میرزایی)

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیوست، صفحه ۷)

۲۰۲- (فاطمه سقایی)

بوشهر در آب‌وهوای گرم و شرجی، شهرکرد در آب‌وهوای کوهستانی با میانگین دمای پایین و بیرجند در آب‌وهوای گرم و خشک با اختلاف شدید دما قرار گرفته است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۴۱)

۲۰۳- (مهم‌علی فطیعی باگی)

روستاهایی که در دامنه یک کوه استقرار یافته‌اند، شکل متمرکز و پلکانی دارند. شهرهایی که در دوره‌های مختلف گسترش پیدا کرده‌اند، شکل ترکیبی دارند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۰۴- (فاطمه سقایی)

نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها، به‌ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسان‌ها برای بهره‌برداری از محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

گزینه «۲»: نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

گزینه «۴»: نواحی، تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

(جغرافیا (۲)، نامه پیوست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۲۰۵- (فاطمه سقایی)

از میان ۵ گروه آب‌وهوایی کوپن، در آب‌وهوای معتدل (C) بارش در دوره سرد سال بیشتر از دوره گرم است. در آب‌وهوای سرد (D)، میانگین سردترین ماه، کمتر از 3° است و آب‌وهوای معتدل (C) مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار است.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۲۸)

۲۰۶- (فاطمه سقایی)

دره V شکل ماداگاسکار حاصل فرسایش آب‌های جاری، غار علی‌صدر همدان حاصل فرسایش انحلالی و دره U شکل ایلینویز، حاصل فرسایش یخچالی است.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۲۱۳-

(فاطمه سفایی)

از آنجا که حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل‌ونقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۲۱۴-

(آرزو میرزایی)

اختلاف درجه $60^{\circ} = 10^{\circ} - 7^{\circ}$

اختلاف ساعت $4 = 15 \div 60$

(۱۰ صبح) $10 - 4 = 14$

چون شهر الف در غرب شهر ب قرار دارد، پس ساعت آن عقب‌تر از شهر ب است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۷۶)

۲۱۵-

(مهم‌علی فطیعی باگی)

چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدهی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد. بیشتر رودها، طی سال، یک یا چند بار دچار سیل می‌شوند اما همه سیل‌ها خسارت‌بار نیستند. اگر آبدهی رود آن‌قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سرریز شود، سیل خسارت‌بار رخ داده است.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۸۹)

علوم اجتماعی

۲۱۶-

(پارسا بیبی)

رفتار سایر موجودات زنده، ناآگاهانه یا غریزی است؛ اما جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق به وجود می‌آورد. انسان صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست، بلکه کنشگری فعال و تأثیرگذار است. تنوع آگاهی، معرفت، اختیار و اراده انسان‌ها سبب (علت) پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

مقایسه تفاوت تغییر در لایه‌های جهان اجتماعی

عمیق	سطحی
از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.	از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، براساس «آرمان‌ها و ارزش‌های خود» تحولاتی را دنبال می‌کنند، مسیر این تحولات برای همه جوامع، یکسان نیست؛ برخی در زمانی طولانی تداوم می‌یابند و برخی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

۲۱۷-

(پارسا بیبی)

هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند. اما اگر مردم به ارزش‌هایی که در قلمرو آرمانی جامعه رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، عمل نکنند، قلمرو واقعی از آرمان‌ها فاصله می‌گیرد.

قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده‌اند و مرز آن‌ها بر اساس عمل مردم تغییر می‌کند.

خود حقیقت ثابت است؛ اما در قلمرو واقعی و آرمانی جامعه، تغییرپذیر می‌شود. یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همانگونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد. جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند، اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها، دچار تغییر نمی‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸ و ۵۳)

۲۱۸-

(میناسادات تاپیک)

عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود ← از خودبیگانگی فطری یا حقیقی

عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استمرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند ← تزلزل فرهنگی

با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌ها، یک جهان اجتماعی از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بازمی‌ماند ← کهولت و مرگ جهان اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۵ و ۹۱)

۲۱۹-

(پارسا بیبی)

جهانی که حول ارزش‌های دنیوی و این جهانی شکل می‌گیرد، تحرک اجتماعی را در محدوده همان ارزش‌ها به رسمیت می‌شناسد. بنابراین در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

شخصی شغل خود را تغییر می‌دهد، در صورتی که شغل جدید، موقعیت اجتماعی او را تغییر ندهد، تحرک اجتماعی افقی دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۵ تا ۷۸)

(آزیتا بیدری)

۲۲۳-

علت ساختن جهان اجتماعی جدید ← گسترش آگاهی و اراده نوین
علت نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی و انسانی ← مهم‌تر دانستن جهان
طبیعت از جهان ذهنی و جهان فرهنگی
علت قدرت پیش‌بینی و پیشگیری مسائل طبیعی ← گسترش عقلانیت
ابزاری

(یامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۰ و ۴۳؛ یامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۷)

(ظاهره کریمی سلیمی)

۲۲۴-

- در نگاه اساطیری طبیعت، ماده خام نیست؛ بلکه علاوه بر ظاهر دنیوی و
این جهانی، از ابعاد و نیروهای ماورائی نیز برخوردار است.
- نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان بوجود آمد.
- در نیمه اول قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از
داوری ارزش‌ها دست شست و روشنگری مدرن به امور طبیعی محدود شد.
- بحران معرفتی علمی در دو بعد ظاهر شد: افول روشنگری و شکل‌گیری
جریان پست مدرن و ناسازگاری بین ابعاد معرفتی با نیازهای اقتصادی و
سیاسی جهان غرب

- در سال‌های پایانی قرن بیستم شاهد بازگشت نگاه معنوی و دینی
هستیم، بعضی از این موج بازگشت که نشانه بحران معنویت در فرهنگ
غرب است با عنوان افول سکولاریسم و برخی عنوان پساسکولاریسم را برای
آن به کار می‌برند.

(یامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۰، ۹۳، ۹۷ تا ۹۹)

(ظاهره کریمی سلیمی)

۲۲۵-

- اعتراض روشنفکران چپ به نسل اول، به دلیل اسلام ستیزی آنان نبود -
روشنفکران چپ حرکت‌های خود را در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی،
سوسیالیستی و مارکسیستی سازمان می‌دادند
- حرکت‌های اعتراضی آنان اغلب در سایه حمایت بلوک شرق قرار
می‌گرفتند.

(یامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان چریک، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(مبیناسارات تاپیک)

۲۲۰-

عامل پیدایش جنگ‌های جهانی، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق
استعماری بود.
عامل پیدایش نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، فروپاشی بلوک شرق بود.
پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر
نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد
بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو ادامه
یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود،
رونق بخشید.

(یامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(ظاهره کریمی سلیمی)

۲۲۱-

- استعمار بر اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی
دلالت دارد.
- کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی
۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی دو نمونه موفق از کودتاهای استعمارتو
هستند.
- در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره
استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای
نیل به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.
- در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.

(یامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

(مبیناسارات تاپیک)

۲۲۲-

- جهان اسلام با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران هویت خود را بیرون از
تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و در نتیجه باعث
به‌وجود آمدن قطب فرهنگی جدیدی می‌شود.

- حیات معنوی اسلام باعث تأمل و بازبینی نظریات پیشین اندیشمندان
غربی شد.

- قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از
ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت. دولت‌های
استعماری غربی، بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه
سیاسی خود درآوردند و با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر
سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند.

(یامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۶ و ۹۸ و یامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۳۱)

۲۲۸- (آزیتا پیرقی)
رویکردی که علوم فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی می‌دانستند، با چالش‌های متعددی مواجه شد - ج (نیمه دوم قرن بیستم)
پیدایش دانش علمی - الف (بروز مسائل اقتصادی، زمینه رشد علم اقتصاد را فراهم کرد)
دغدغه و توان لازم دانش علمی برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی از دست می‌رود - ب (پیامد تعارض در ذخیره دانشی جوامع)
جهان اجتماعی - د (دانش عمومی، دانش لازم برای زندگی را در اختیار ما قرار می‌دهد).

(جامعه‌شناسی (۳)، ژرفایه دانشی، صفحه‌های ۳ تا ۷)

۲۲۹- (آزیتا پیرقی)
افتراق رویکردهای جامعه‌شناسی - دوری و نزدیکی به علوم طبیعی
شناسایی قوانین کلی موجودات - موضوع علم فلسفه
اشتراک رشته‌های مدیریت و جغرافیای انسانی و زبان‌شناسی - مطالعه پدیده‌های اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲، ۱۵ و ۱۶)

۲۳۰- (آزیتا پیرقی)
عبارت اول گزینه ۲ درست است و عبارت دوم نادرست؛ رویکردی که معتقد است دانش‌ها بازسازی واقعیت هستند و معتقدند که همه دانش‌ها دانش حاصل از زندگی هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۲۰ و ۲۱)

۲۳۱- (ارغوان عبدالملکی)
عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.
جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این، آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.
جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد. هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.
علوم طبیعی، جهان طبیعی و پدیده‌های آن را مطالعه می‌کنند. این علوم با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان قدرت پیش‌بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهند و به او در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند. علوم اجتماعی نیز با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

علوم اجتماعی، ظرفیت دآوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با دآوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ و جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۳)

۲۲۶- (طاهره کریمی سلیمی)
- جنبش تنباکو نمونه موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به سوی اصلاح ساختار برد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.
- دولت مصر در قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

- حاکمیت منورالفکران در ایران به استبداد استعماری رضاخان ختم شد.
- مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۵ و ۱۲۶)

۲۲۷- (ارغوان عبدالملکی)
تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمار زده، قدرت چانه زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال، در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است. بدین ترتیب با رشد و تحول کشورهای استعمارزده نیز فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی، همچنان حفظ می‌شود.

نسل کشی، جابه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند. اساس این روش‌ها، نفی و طرد دیگری متفاوت است. البته در نسل کشی، دیگری، شری است که باید نابود شود اما در سایر روش‌ها، دیگری اگرچه شر دانسته می‌شود، امکان اصلاح او وجود دارد و با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت یا از بقیه جدا کرد.

در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد. البته در این الگو، همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود؛ که گروه‌های مختلف را به یکدیگر پیوند دهد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴ و

جامعه‌شناسی (۳)، سیاست و هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۶)

۲۳۲-

(ارغوان عبدالملکی)

اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت، مخالفان قشربندی گمان می‌کنند، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.

در رویکرد عدالت اجتماعی، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. این رویکرد نه با رهسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق. نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد. طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند اما به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۲۳۳-

(آریتا پیرقنی)

- مطالعه و تحقیق درباره بیمارستان روانی توسط گافمن ← مطالعه موردی
- نادیده گرفتن آنچه درون انسان می‌گذرد ← رویکرد تبیینی
رعایت نظم افراطی ← قفس آهنین
- مقدمه و پیش‌نیاز برای روش علمی ← تفهیم

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۸، ۴۹ و ۵۱)

۲۳۴-

(ارغوان عبدالملکی)

- مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی غرب، نتیجه استفاده از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی در سلطه هژمونیک است.

- دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزه دینی نداشتند. آن‌ها همان‌گونه که در ابتدا برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند، در این مرحله، از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کردند.

- برای جلوگیری از ختای بی‌توجهی به معانی فرهنگی در جوامع، باید بکوشیم جوامع و فرهنگ‌های دیگر را از منظر خودشان مطالعه کنیم؛ یعنی با رویکرد تفسیری به بررسی آن‌ها بپردازیم. در این صورت با مشکل دیگری مواجه می‌شویم؛ تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده می‌سازد. علاوه بر این، فرهنگ‌های مختلف معمولاً به مرزهای خودشان محدود نمی‌مانند و ما را ناگزیر از مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند. ولی وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۹، ۵۹، جامعه‌شناسی

(۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۶)

۲۳۵-

(ارغوان عبدالملکی)

وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.

جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد. فرو ریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیا طلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند.

با رشد تجارت، کشف آمریکا و بالا گرفتن تب طلا، زمینه‌های عبور از اقتصاد کشاورزی ارباب‌رعیتی فراهم آمد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۳، ۴۷ و ۴۸)

فلسفه و منطق

۲۳۶-

(فرهاد قاسمی نژاد)

ایران در عبارت اول به معنی تضمینی است. او به یک شهر از ایران برمی‌گردد نه همه جای ایران.

منظور از سربلندی یک کشور، سربلندی یک محدوده جغرافیایی نیست، بلکه سربلندی مردمی است که در آن زندگی می‌کنند. بنابراین چون اشاره به لازمه یک کشور (مردم آن) شده است دلالت التزامی دارد.

ایران در عبارت سوم به معنی مطابقی است. برداشت تضمینی از ایران در این عبارت صحیح نیست. نمی‌شود گفت بخشی از ایران وطن من است و کل ایران نیست.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۶)

۲۳۷-

(مبیر پیرمستلو)

برای حل چنین تست‌هایی توجه کنید که به‌سرعت هر گزینه را روی شکل پیاده کنید و دایره‌ها را دایره‌دو باهم بسنجید. نکته مهم: نسبت‌های چهارگانه، میان مصادیق دو مفهوم کلی برقرار می‌شود و نه خود مفاهیم.

تشریح گزینه درست:

رابطه مصادیق مفهوم انسان با مصادیق سه مفهوم دانش‌آموز / نویسنده / مسلمان، عموم و خصوص مطلق است که دایره‌ها به‌درستی نشانگر آن است. مصادیق هر یک از سه مفهوم دانش‌آموز / نویسنده / مسلمان با یکدیگر رابطه عموم و خصوص من وجه دارند. دایره‌ها به‌درستی این نسبت را نشان می‌دهند. برای درک بهتر این مورد، هر دو مفهوم را باهم بررسی کنید.

تشریح سایر گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: رابطه انسان و اسب، تباین است اما بر روی شکل عموم و خصوص من وجه می‌شود که نادرست است. همچنین، انسان و اسب با مفهوم «دارای جسم» رابطه عموم و خصوص مطلق دارند (درون آن قرار می‌گیرند). درحالی‌که طبق دایره‌ها، من وجه می‌شود که نادرست است.

گزینه «۳»: بیکار و شاغل رابطه تباین دارند. درحالی‌که طبق دایره‌ها، من وجه می‌شود که نادرست است.

گزینه «۴»: رابطه آسیایی و مسلمان عموم و خصوص من وجه است و نه مطلق.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

۲۴۱- (فرهار قاسمی نزار)

اگر رابطه میان موضوع و محمول عموم و خصوص من وجه باشد حتماً هر دو قضیه متضاد کاذب خواهند بود.

هر لباسی سفید است- هیچ سفیدی لباس نیست. هر دو کاذب هستند.

رد گزینه‌های «۱ و ۴» این لزوم در مورد تناقض و تداخل وجود ندارد.

رد گزینه «۲» ممکن نیست رابطه میان موضوع و محمول من وجه باشد و آن قضیه با سور کلی صادق باشد (در تضاد هر دو قضیه دارای سور کلی هر و هیچ هستند).

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۲)

۲۴۲- (نیما پواهری)

عکس مستوی قضیه موجه کلی، موجه جزئی است. نمی توان از قضیه «هر مسلمانی موحد است» نتیجه گرفت «هر موحدی مسلمان است». عدم رعایت شرایط عکس مستوی باعث بروز مغالطه ایهام انعکاس می شود.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه ۷۳)

۲۴۳- (فاطمه سادات شریف زاده)

گزینه «۴» هر سه شرط اعتبار را دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو مقدمه سالبه است و شرط اول را ندارد و نامعتبر است.

گزینه «۲»: حدوسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد، شرط دوم را ندارد و نامعتبر است.

گزینه «۳»: محمول نتیجه (ج) در نتیجه دارای علامت مثبت و در مقدمه دوم دارای علامت منفی است و شرط سوم را ندارد و نامعتبر است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۴۴- (سید حسام الدین یلانی طهرانی)

اولاً از عکس مستوی استفاده نشده است چون نتیجه صرفاً کلی بودن است.

ساختار استدلال به شکل زیر است:

اگر مفهومی کلی باشد مصداق‌های متعدد در خارج دارد.

این مفهوم مصداق‌های متعدد در خارج دارد. (وضع تالی)

پس این مفهوم کلی است

با این که نتیجه این قیاس صحیح است اما به دلیل ساختار (وضع تالی) نامعتبر است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۵)

۲۳۸- (نیما پواهری)

این که افراد مفهوم اعم از (بیشتر از) دامنه شمول تعریف باشد، یعنی تعریف همه افراد یا مصداق مفهوم را پوشش نمی دهد که یعنی جامع نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چنین تعریفی مانع نیست اما ممکن است جامع باشد.

گزینه «۲»: برای مثال تعریف «انسان: حیوان» تنها بخشی از مفهوم انسان را دربر گرفته اما همه مصداق آن را پوشش می دهد و جامع بودن مربوط به پوشش دادن همه مصداق است، نه همه مفهوم.

گزینه «۳»: تعریف جامع همه مصداق را پوشش می دهد و تعدد مصداق آن مفهوم تغییری ایجاد نمی کند.

(منطق، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۳۹- (فاطمه سادات شریف زاده)

سه گزینه اول استدلال تمثیلی را از راه توجه به وجوه اختلاف نقد کرده اند اما در گزینه «۴» استدلال تمثیلی مخالف است: انسان‌هایی که بیشتر از ذهنشان استفاده می کنند ورزیده تر می شوند و ممکن است کشفیات و اختراعات جدیدی ارائه دهند. در صورتی که موبایل با استفاده بیشتر به مرور فرسوده تر می شود.

(منطق، اقسام استدلال و کاربردهای آن، صفحه ۴۶)

۲۴۰- (سید حسام الدین یلانی طهرانی)

ساختار قضایای حملی و شرطی به هم قابل تبدیل هستند، یعنی یک قضیه شرطی را می توان به صورت حملی بیان کرد و برعکس. مثل این که می توانیم بگوییم هر انسانی جسم است یا اگر چیزی انسان باشد آن گاه جسم است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۳»: اجزای قضیه شرطی ممکن است متعدد باشند لذا نمی توان گفت در یک قضیه شرطی همواره دو نسبت وجود دارد مثل: اگر آشپز دو تا شود، آن گاه غذا یا شور می شود یا بی نمک که تالی خودش یک قضیه شرطی منفصل مانعة الجمع است که دو نسبت در آن وجود دارد.

گزینه «۴»: شرط در قضایای شرطی خودش ممکن است مشروط به چیز دیگری باشد. مثلاً اگر باران ببارد زمین خیس می شود، باریدن باران خودش در واقعیت معلول حالت خاصی از ابرها و آب و هواست.

(منطق، ترکیبی قضیه حملی و قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰، ۹۱ تا ۹۱)

۲۴۹- (فهرار قاسمی نزار)

پروتاگوراس مانند دیگر سوفسطائیان ادعا داشت که نه از راه تجربه حسی و نه از راه عقل نمی‌توان به حقیقت رسید. منظور او از حواس احساس شخصی افراد بود.

توجه: شناخت تجربی حاصل همکاری حس و عقل است و پایه نظری نسبی‌انگاری نیست.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۳)

۲۵۰- (نیما پوهاری)

به نظر بیکن فیلسوفان گذشته با دنباله روی از ارسطو، بیشتر بر استدلال عقلی تکیه کرده بودند و در نتیجه علوم تجربی در خرافات و تعصب‌های بیجا محصور شده و پیشرفت نکرده بود.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۷)

۲۵۱- (مویبر پیرسینلو)

از نظر حکمت متعالیه، اگرچه انسان استعداد رسیدن به همه کمالات را دارد اما این امر به معنای رسیدن حتمی او به کمالات نیست. انسان آزاد است که خود این راه را برود و می‌تواند مسیرهای دیگری را هم طی کند. سایر گزینه‌ها با دیدگاه حکمت متعالیه در مورد انسان تطابق دارد.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان، صفحه ۶۷)

۲۵۲- (فاطمه سادات شریف‌زاده)

ارسطو افراط در قوه غضب را تهور، تفریط در قوه عقل را سفاهت، اعتدال قوه شهوت را خوبستن‌داری و افراط در قوه عقل را جریزه نامید.

(فلسفه یازدهم، انسان مویبر اطلاق‌گرا، صفحه ۷۴)

۲۵۳- (نیما پوهاری)

هر کاری که انسان آن را صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ گونه هدف و منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود. مثلاً اگر انسان عدل را نه به خاطر تشویق و تمجید دیگران و نه حتی برای رسیدن به سعادت، بلکه فقط بدان جهت که وجدان بدان دعوت می‌کند، انجام دهد، فضیلت شمرده می‌شود.

برای درک نادرستی گزینه‌های دیگر دقت شود که هر چند لازمه اخلاقی بودن عمل در نظر کانت تطابق آن با وظیفه فرد است و در غیر این صورت آن عمل اخلاقی نیست؛ اما آنچه مهم است این است که انگیزه‌ی فرد برای انجام آن عمل نیز فقط انجام وظیفه و پیروی از وجدان باشد نه اموری مانند سود و منفعت شخصی و ... بنابراین اگر فرد وظیفه خود را انجام دهد اما به انگیزه‌ای غیر اخلاقی، عمل او اخلاقی شمرده نمی‌شود.

(فلسفه یازدهم، انسان مویبر اطلاق‌گرا، صفحه ۷۵)

۲۴۵- (مویبر پیرسینلو)

در مغالطه تله‌گذاری ویژگی‌ها و صفات پسندیده‌ای را که مورد قبول جامعه است به کسی که معتقد به یک دیدگاه است، نسبت می‌دهند تا افراد را به پذیرش آن متمایل کنند. در مغالطه مسموم کردن چاه، برخلاف تله‌گذاری، صفات ناپسندی را به کسی که نظری را قبول دارد، نسبت می‌دهند تا افراد جرئت نکنند به طرف آن نظر گرایی نشان دهند.

در گفتار این شرکت‌کننده فرضی! ابتدا کسانی که اجرای او را بیسندند، دارای دقت نظر توصیف‌شده‌اند (تله‌گذاری) و بعد مخالفت با اجرای او ناشی از سطحی‌نگری و سلیقه‌عوامانه داشتن، دانسته شده است (مسموم کردن چاه).

(منطق، سنجشگری در تفکر، صفحه ۱۰۹)

۲۴۶- (نیما پوهاری)

مراحل تفکر فلسفی به ترتیب عبارت‌اند از: برخورد با مسئله - حیرت - طرح سؤال‌های اساسی - تفکر در اندوخته‌ها - دریافت فلسفی

در گزینه «۴» بخشی از این مراحل با ترتیب درستی ذکر شده است.

(فلسفه یازدهم، هستی فلسفه، صفحه ۵)

۲۴۷- (فاطمه سادات شریف‌زاده)

جمله اول نادرست است. پارمینیدس برای نخستین بار به مفهوم بودن و شدن دست یافت، نه اینکه از مفهوم بودن به شدن پی برده باشد. جمله دوم نادرست است. گزنوفانس در مورد عنصر اولیه موجودات بحثی نکرده بلکه به روشنی از خدای یگانه یاد می‌کند.

جمله سوم درست است. تالس معتقد بود همه چیزها از آب ساخته شده است و به گمان او زمین روی آب قرار گرفته است.

جمله چهارم نادرست است. فیثاغورس عدد را اصل وجود می‌پنداشت و همه امور را نتیجه ترکیب اعداد و نسبت آن‌ها، اما هستی را ثابت فرض نکرده بود.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۴۸- (فاطمه سادات شریف‌زاده)

البته آموختن فلسفه به ما کمک می‌کند که درباره استدلال‌ها بیندیشیم و به درستی‌شان پی ببریم، اما گاهی بدون آموختن فلسفه هم می‌توان به فهم فلسفی عقاید و باورهای خود پردازیم.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۵)

۲۵۴-

(فرهار قاسمی نژاد)

حمل وجود بر خداوند (واجب‌الوجود) ضروری است اما اثبات وجود برای خداوند نیازمند دلیل است.

فلاسفه با ذکر دلیل به اثبات وجود خداوند می‌پردازند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

رد گزینه «۲»: اگر رابطه وجود با موضوع ضروری باشد آن موضوع حتماً وجود دارد.

رد گزینه «۳»: حمل وجود بر ماهیت ضروری نیست. ماهیت ممکن‌الوجود است و نه ضروری‌الوجود (واجب‌الوجود)

رد گزینه «۴»: اگر حمل وجود بر موضوع ضروری باشد وجود از آن موضوع قابل جدا شدن نیست.

(فلسفه دوازدهم، پیمان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۲۵۵-

(فرهار قاسمی نژاد)

هیوم با ضرورت علی و معلولی میان حوادث مشکل داشت چون ضرورت چیزی نبود که قابل مشاهده حسی باشد.

(فلسفه دوازدهم، پیمان علی و معلولی، صفحه ۱۸)

۲۵۶-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کانت وجود خدا را به عنوان امر عینی و ابژکتیو ثابت نمی‌کند بلکه ضرورت وجود خدا را به عنوان امر ذهنی و سوپژکتیو اثبات می‌کند.

گزینه «۲»: کانت سعادت نفس را مشروط به وجود جهانی ماوراء دنیای ما می‌دانست، نه همانند دنیای ما.

گزینه «۴»: هیوم می‌گفت بر اساس نظم موجود در جهان، شما حداکثر می‌توانید یک ناظم و مدبر را اثبات کنید نه بیش از یک خدای ناظم را.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۲۵۷-

(نیمه پواهری)

در مقدمات استدلال فارابی گفته می‌شود در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند. وقتی چیزی وجودش از خودش نیست و به وسیله موجود دیگری به وجود آمده است یعنی به خودی خود ممکن‌الوجود بالذات است و اکنون که موجود شده، واجب‌الوجود بالغیر است) در مقدمات استدلال ابن سینا هم می‌خوانیم وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی‌اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن‌الوجودند.

رد گزینه‌های «۱» و «۴»: در برهان فارابی توجه به تقدم وجودی علت بر معلول است اما در برهان ابن سینا به جای وجود به وجوب علت و امکان ذاتی معلول توجه می‌شود.

رد گزینه «۳»: باطل بودن تسلسل از نتایج استدلال فارابی است، نه از مقدمات مشترک آن با استدلال ابن سینا.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه (۲)، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۲۵۸-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

علم این موجودات مجرد، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست، بلکه عقول حقایق اشیاء را شهود می‌کنند، یعنی نیاز به مفاهیم و استدلال مفهومی ندارند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۰)

۲۵۹-

(نیمه پواهری)

فیلسوفان گذشته مانند ارسطو و ابن‌سینا، عقیده داشتند که عقل این مفاهیم فلسفی را از واقعیت گرفته و انتزاع کرده است اما کانت معتقد بود که این مفاهیم ساختار ذهن انسان‌اند و عقل و ذهن، اشیای خارجی را در این ساختار درک می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، روش فلسفی اشراق، صفحه ۵۴)

۲۶۰-

(نیمه پواهری)

از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت می‌رسانند و لذا در موضوعات مشترک حتماً به یک نتیجه خواهند رسید و مؤید یکدیگر خواهند بود. (اینطور نیست که همه موضوعاتشان یکسان باشد)

فلاسفه مسلمان عقل را در کنار حس و قلب، یکی از ابزار معرفت می‌دانند. بنابراین، معتقدند که ما می‌توانیم به کمک این ابزار در آیات و روایات بیندیشیم و احکام و معارف آنها را به دست آوریم. آنان همچنین عقل را در کنار قرآن و سنت، یکی از منابع کسب احکام و معارف دین معرفی می‌کنند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۲)، صفحه ۶۲)

روان‌شناسی

۲۶۸- (معمداً ابراهیم مازنی)

ظرفیت یا گنجایش اندوزش حافظه حسی و بلندمدت، نامحدود است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجه افتراق نوع رمزگردانی حافظه کوتاه‌مدت و حسی، داشتن توجه است.

گزینه «۲»: زمان بازیابی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، چند دقیقه است.

گزینه «۳»: ظرفیت حافظه کوتاه مدت 7 ± 2 ماده و ظرفیت حافظه حسی، نامحدود است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۶)

۲۶۹- (پروانه کریمی)

در مشاهده، ثبت دقیق اطلاعات و احتراز از پیش‌داوری شخصی اهمیت دارد. در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» وجود عباراتی همچون «چون دید تاب خالی است»، «بدون منظور» و «با عصبانیت تمام» نشان از تفسیر رفتارهای مشاهده شده توسط ناظر دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷)

۲۷۰- (فرهاد علی‌نژاد)

«اصرار بر خواسته» نشانه رشد هیجانی، اما «ترس از غریبه» ویژگی مربوط به رشد اجتماعی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رشد جسمانی - حرکتی

گزینه «۲»: رشد شناختی

گزینه «۳»: رشد هیجانی

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۶ تا ۵۱)

۲۷۱- (فرهاد علی‌نژاد)

اگر قاتل مورد نظر عقیده داشته باشد که این افراد، پلید و پست هستند، کشتن آن‌ها برایش راحت‌تر خواهد بود و دچار ناهماهنگی نخواهد شد. پس نگرش خود را نسبت به این افراد منفی کرده تا راحت‌تر بتواند آن‌ها را بکشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ناهماهنگی بعد از تصمیم (معمولاً بعد از انتخاب بین دو گزینه مطلوب اتفاق می‌افتد).

گزینه «۲»: ادراک کنترل (هنگامی که سرمایه‌اش دست خودش باشد، احساس کنترل بیشتری دارد).

گزینه «۳»: اسناد ناصحیح (نگاه فرد به راکت نشان می‌دهد که تا حدودی از دست دادن امتیاز را به راکت نسبت می‌دهد نه به عملکرد خود).

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۴)

۲۶۱-

(معمداً ابراهیم مازنی)

از آن‌جا که وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در رشد یا آمادگی زیستی افراد برای تغییرات دارد، در بسیاری از موارد با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل نزدیک و دور، می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی را در دامنه‌های سنی خاص پیش‌بینی کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۲۶۲-

(موسا عفتی)

دانشمندان باید از واژه‌های مورد نظر خود، تعریف دقیقی ارائه دهند، به طوری که بتوانند آن‌ها را اندازه‌گیری کنند و به صورت کمی نشان دهند. از طریق پاسخ به پرسشنامه‌ها می‌توان اطلاعات کمی و قابل اندازه‌گیری به دست آورد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۲۶۳-

(مینا سادات تاپیک)

وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند، در نتیجه ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۶)

۲۶۴-

(معمداً ابراهیم مازنی)

استفاده از روش کتابخانه‌ای، نشان‌دهنده استناد به نظر افراد متخصص و صاحب‌نظران (نویسندگان کتاب‌ها) است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۶۵-

(سوفیا فرفی)

هر چهار گزاره، مصداق فشار روانی منفی است که در آن‌ها، فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۲۶۶-

(فرهاد علی‌نژاد)

- وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.
- در جریان حل یک مسئله، هر چه جدی‌تر باشیم، احتمال انتخاب راه‌حل بهتر، بیشتر است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۲۶۷-

(مینا سادات تاپیک)

اگر فرد هر روز عملی کردن تصمیم خود را به روز دیگری محول کند، سبک تصمیم‌گیری او از نوع اجتنابی است. یعنی فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، ولی تصمیم وی هیچ‌گاه عملی نمی‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۱۷)

<p>۲۷۷- (پروانه کریمی) ناتوانی در حل مسئله، وضعیت روانی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که ناکامی نام دارد. (روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه ۱۳۰)</p>	<p>۲۷۲- (موسا عفتی) وجود خطای ادراکی نشانگر این است که آنچه را حس می‌کنیم، الزاماً چیزی نیست که در ذهن ادراک می‌کنیم. (روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)</p>
<p>۲۷۸- (مبیناسارات تابیگ) ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد. (روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۲)</p>	<p>۲۷۳- (ممدابراهیم ماژنی) احاطه بازیکن‌ها به جایگاه اولیه مهره‌ها ← شناسایی موقعیت اولیه فراهم کردن شرایط برای مات کردن ← فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس مات کردن ← تعریف دقیق هدف (روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه ۱۱۸)</p>
<p>۲۷۹- (موسا عفتی) الف) عملیات فتح‌المبین برای کسانی که در این عملیات حضور داشته‌اند، مربوط به حافظه رویدادی و برای دیگران مربوط به حافظه معنایی است و بنابراین هر دو حافظه، صحیح می‌باشد. ب) در صورت عدم بازگویی، تکرار و تمرین، اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت منتقل نمی‌شوند. ج) هنگامی که یادگیرنده در جریان یادگیری تنها به ویژگی‌ها و خصوصیات ظاهری و فیزیکی مواد یادگیری مثل کلمه، جمله و ... توجه می‌کند و آن‌ها را به حافظه می‌سپارد، در مقایسه با زمانی که به ویژگی‌های مفهومی و معنایی مواد یادگیری توجه می‌کند، عملکرد بازیابی پایین‌تر خواهد بود. (روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۶، ۹۷ و ۱۰۵)</p>	<p>۲۷۴- (موسا عفتی) فرد در روش سوگیری تأیید از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند؛ این فرد ممکن است پس از دچار شدن به ناهماهنگی شناختی، برای گریز از آن، به روش سوگیری تأیید متوسل شود. (روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴۹ و ۱۶۹)</p>
<p>۲۸۰- (پروانه کریمی) گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مربوط به اهداف علم روان‌شناسی است که شامل توصیف، تبیین، پیش‌بینی، کنترل (یا تغییر) است. گزینه «۴»، به روش علمی در تحقیق اشاره دارد، یکی از منابع شناخت، روش علمی است که روش پژوهش و دستیابی به شناخت را در علوم مختلف از جمله علم روانشناسی تعیین می‌کند. (روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴، ۱۶ و ۱۷)</p>	<p>۲۷۵- (سوفیا فرفی) استفاده از روش میان‌بر، یعنی حذف تک‌تک جنبه‌ها، کمک خوبی برای تصمیم‌گیری است. (روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۵۴)</p> <p>۲۷۶- (فرهاد علی‌نژاد) سوالات مصاحبه‌های نظام‌دار، به صورت بلی یا خیر یا چند گزینه‌ای‌اند. به این ترتیب، محدوده پاسخ‌ها بسته است و آزمودنی باید یکی از جواب‌های موجود را برگزیند. تشریح موارد نادرست: الف) در مصاحبه کاملاً ساختاریافته، امکان اخذ اطلاعات بیشتری نسبت به پرسش‌نامه هست. ج) اگر نتوانیم موضوعی را مستقیماً از کسی پرسیم، از مصاحبه بدون ساختار استفاده می‌کنیم. (روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)</p>